

3 Aruba

Twee doden en vier ongedocumenteerden bij Santana di Cacho

9 Wereld

Mexico houdt migrantenstoet tegen aan grens

10 Economie

Recordomzet voor American Express

12 Sport

Tennisster Bertens tegen Kerber, Osaka en Stephens

CAft dringt aan op korten overheidspersoneel

Het CAft, met vlnr: Hellen van der Wal, Maurice Gradus en Henk Kamp.

ORANJESTAD — Het College Aruba Financieel Toezicht (CAft) dringt aan op het doorvoeren van structurele besparingen op de begroting, om zo te komen tot houdbare overheidsfinanciën. Belangrijk component hierbij blijft nog altijd het structureel verlagen van de personeelslasten.

Het CAft had in de afgelopen week gesproken met gouverneur Alfonso Boekhoudt, de ministerraad, Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP), de financiële commissie van de Staten en de directie van de Centrale Bank van Aruba (CBA). Gisteren werd het bezoek van het College, bestaande uit voorzitter Maurice Gradus namens het Koninkrijk, oud-minister

Henk Kamp namens Nederland en Raad van Advies-lid Hellen van der Wal namens Aruba afgesloten met een persconferentie in het kantoor van het CAft in het pand van La Piccola Marina in Oranjestad.

‘Onverminderd zorgelijk’ Gradus noemde de begrotingssituatie ‘onverminderd zorgelijk’. De staatsschuld loopt op naar bijna 90 pro-

cent van het bruto binnenlands product en het is van dringend belang volgens de collegevoorzitter dat zo snel mogelijk naar een begrotingssurplus wordt gewerkt. Gradus noemde tijdens de persconferentie ook het tussen Nederland en Aruba gemaakte conceptprotocol voor een nieuwe begrotingsnorm. De conceptbegroting van 2019 voldoet in ieder geval aan de nog officieel te maken norm van -0,5 procent. Het is de bedoeling dat de norm elk jaar ook opschuift, eerst naar een surplus van 0,5 procent in 2020 en dan tenslotte naar 1 procent in 2021. In 2022 wordt de rol

van het CAft weer geëvalueerd.

Ambities

Gradus stelde daarom herhaaldelijk dat het CAft aandringt om de personeelskosten van de overheid terug te dringen. De kosten van de overheid zullen de komende jaren oplopen door stijgende rentes en beschikbaarheidsvergoedingen van Public-Private Partnerships (PPP). Om de schuldquote te verlagen moeten in de komende jaren begrotingsoverschotten worden opgebouwd. Daarbij is het structureel verlagen van de personeelslasten dus onvermijdelijk,

aldus het CAft. Het kabinet Wever-Croes had een plan gepresenteerd waarin de personeelslasten vanaf 2018 zouden moeten verminderen. De ambities uit dit plan moeten minimaal gehaald worden, vindt het CAft. Structurele maatregelen zijn dan ook noodzakelijk om een trendbreuk voor wat betreft stijgende personeelskosten te bewerkstelligen, aldus Gradus. De regering heeft ambities, aldus Gradus, ook voor wat betreft het hervormen van het belastingstelsel. Maar deze ambities kunnen ook alleen met daadkracht worden waargemaakt. Eerder stelde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) dat Aruba en Nederland in het nieuwe protocol het eens zijn geworden over het invoeren van een nieuwe personeelsnorm voor de Arubaanse overheid. Gradus wijst erop dat dit een aanleggenheid is tussen Aruba en Nederland, maar zegt wel voorstander te zijn van een nominale norm.

Nieuwe normen

De nieuwe normen zijn nog niet geformaliseerd en het advies van het CAft is dus voor 2019 nog niet bindend, ondanks dat wel aan de onofficiële norm wordt voldaan. Het CAft stelt daarom dat het van belang is dat de regering van Aruba en de Rijksministerraad voor het einde van dit jaar overeenstemming hebben bereikt over een wettelijk toezichtkader vanaf 2019. Alleen zo kan het CAft advies uitbrengen over de vastgestelde begroting. In een apart vraaggesprek met de *Amigoe* verklaart Maurice Gradus dat het protocol bijna daar is, maar dat het wat hem betreft ook lang heeft geduurd om zover te komen. Dat interview is te lezen in de *Amigoe* van aanstaande maandag.

Satellieten voor missie Mercurius gelanceerd

KOUROU/DARMSTADT — De satellieten voor de missie BepiColombo zijn onderweg naar Mercurius. De Ariane 5-raket met aan boord een Europese en een Japanse satelliet werd om 03.45 uur Nederlandse tijd, succesvol gelanceerd vanuit Frans-Guyana.

De sonde heeft om 04.21 uur Nederlandse tijd een signaal naar de aarde gestuurd. Daardoor kon het controlecentrum van de Europese ruimtevaartorganisatie ESA in Darmstadt de controle over de missie overnemen. De medewerkers applaudis- seerden toen het signaal binnenkwam. De sonde had zich daarvoor losgekoppeld van de Ariane 5-raket.

Mercurius is de eerste en de kleinste planeet van ons

zonnestelsel. Hij staat heel dicht bij de zon. Daardoor is het heel moeilijk om er te komen. De satellieten vliegen na vertrek één keer langs de aarde, twee keer langs Venus en zes keer langs Mercurius. Pas in 2026 komen ze in een baan rond de planeet. De omweg moet voorkomen dat de zon de satellieten meesleurt en opslokt.

De Europese satelliet heet MPO. Hij gaat tien rondjes per dag rond Mercurius draaien, en dat minstens één jaar lang. Hij moet onder meer duidelijk maken waaruit het oppervlak van de planeet bestaat. De Japanse sonde Mio moet kijken naar de omgeving van Mercurius, waaronder de zogeheten zonnewind, een stroom geladen deeltjes van de zon, die de planeet continu bombardeert.

Ontvoerde Afrikaanse miljardair weer thuis

DAR ES SALAAM — De Afrikaanse miljardair Mohammed Dewji, die ruim een week geleden in Tanzania werd ontvoerd, is weer veilig thuis. Dat meldde het familiebedrijf vandaag.

Dewji, de directeur van de METL Group, werd vorige week donderdag door vier gemaskerde mannen ontvoerd in de hoofdstad Dar es Salaam in Tanzania. Volgens *Forbes* heeft de 43-jarige ondernemer een vermogen van 1,5 miljard dollar. Daarmee is Dewji de jongste miljardair van Afrika.

“Ik ben veilig teruggekeerd”, zegt hij in een verklaring van de METL Group, waarin hij de mensen bedankt die aan zijn vrijlating hebben meegewerkt, waaronder de politie. Het bedrijf geeft geen

Mohammed Dewji (archief-foto, 2015)

informatie over hoe hij is vrijgekomen. De familie van Dewji liet eerder weten bereid te zijn een miljard Tanzaniaanse shilling (376.000 euro) te betalen voor informatie die zou leiden tot zijn vrijlating.

Grote betoging voor onafhankelijkheid Taiwan

TAIPEI — Onder het motto ‘zeg nee tegen China’ hebben tienduizenden Taiwanese in de hoofdstad Taipei voor volledige onafhankelijkheid gedemonstreerd. Ze eisen dat de Taiwanese regering een referendum houdt over formele afscheiding van China, dat Taiwan beschouwt als een afvallige provincie.

De roep om onafhankelijkheid brengt de Taiwanese regering in een lastig parket. President Tsai Ing-wen is voor een onafhankelijke koers ten opzichte van Peking, maar ze wil de kwestie niet op de spits drijven. Haar partij deed dan ook niet mee aan de demonstratie, maar organiseerde een eigen bijeenkomst in de havenstad Kaohsiung.

Taiwan, dat ruim 23 miljoen inwoners telt, noemt zichzelf officieel de Republiek

De demonstranten willen een onafhankelijk Taiwan los van China.

China. Het was in 1949 het toevluchtsoord van de nationalistische Chinese regering, nadat op het vasteland

de communisten de macht hadden gegrepen. De meeste landen erkennen Taiwan niet officieel als zelfstandig

land, omdat China weigert diplomatieke betrekkingen te onderhouden met landen die dat wel doen.

Onderzoek naar geluid in Noordzee

DEN HAAG — Nederland gaat samen met andere landen rond de Noordzee onderzoek doen naar de effecten van onderwatergeluid op het leven in de zee.

Zeedieren, zoals zeehonden, dolfinen en bruinvissen, zijn voor hun voedselvoorziening en voor communicatie afhankelijk van geluid. Het geluid dat de mens veroorzaakt, kan zeedieren nadelig beïnvloeden.

Rijkswaterstaat heeft ten westen van Texel het eerste Nederlandse meetstation te water gelaten. Het meetstation bestaat uit een meetboei met daaraan een onderwatermicrofoon (hydrofoon) en opnameapparatuur. De boei is 30 kilometer uit de kust afgezonken en door een drijver komt de hydrofoon een

paar meter boven de bodem te hangen. De hydrofoon meet een maand lang alle geluiden in het water. Daarna wordt de opnameapparatuur opgehaald om te worden uitgelezen. De metingen zijn volgens Rijkswaterstaat een eerste

stap om de omvang van de effecten op zeedieren, en de rol van onderwatergeluid in het geheel van alle milieueffecten op de Noordzee, te bepalen. De eerste resultaten zijn naar verwachting eind van dit jaar bekend.

deze week:

‘Muziekonderwijs is ontzettend belangrijk’

Monumenten en gemeenschapstoerisme

Grootse processies in het Braziliaanse Belém

Wilt u uw kind
aanmelden voor
**kleuterklas 1 schooljaar
2019-2020** op de
Mon Plaisir School,
kijk dan meteen op
onze website
www.monplaisirbasisschool.com

NOCTUA Caribbean
Compliance & Financial Solutions
www.noctua-caribbean.com
+297-5945681

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheek**

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter
Tel. **582-2720** • Fax **582-0200**
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

**ASSOCIATED REALTORS
TE KOOP**
Prachtig twee verdiepingshuis met 3
slaapkamers en 3 badkamers te Seroe
Lopez/Paradera met mooie uitzicht,
prijs \$470,000. Contact Mito/593-6318.

**Fundacion Arubano di
Esnan Visualmente
Incapacita**
Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/
582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website:
<http://www.favi.org>

**(sporen van) een
zeeschildpad gezien?**
**Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93**

Aanbestedingsprocedure ‘Diabetes Hulpmiddelen’

Het Uitvoeringsorgaan Algemene Ziektekosten Verzekering (UO AZV) organiseert een openbare aanbesteding voor het leveren van diabetes-hulpmiddelen, waaronder glucosemeters, teststrips en lancetten, aan AZV-verzekerden. Het traject begint met het selecteren van kandidaat-deelnemers op een aantal eisen waaraan minimaal dient te worden voldaan (uitsluitingscriteria). Daarna kunnen de geselecteerde deelnemers op basis van de Terms of Reference (ToR) een offerte indienen (inschrijving). Deze kan in Papiamentu, Nederlands of Engels opgesteld zijn.

Uitsluitingscriteria
Het verzoek tot deelname aan de aanbesteding dient uiterlijk 12 november 2018 ingediend te worden, geadresseerd aan het UO AZV, Rumbastraat 21, Oranjestad ter attentie van Noëlle de Jong. In dit verzoek zal de kandidaat-deelnemer in ieder geval de volgende informatie aan het Uitvoeringsorgaan verstrekken:

- NAW-gegevens van deelnemende rechtspersoon;
- Verklaring fiscaal gedrag SIAD;
- Uittreksel Kamer van Koophandel;
- Gegevens contactpersoon;
- Motivatie voor deelname aan de aanbesteding.

Diegenen die niet aan bovenstaande punten voldoen zullen worden uitgesloten van verdere participatie. Een ontvangstbevestiging zal per email gestuurd worden wanneer het verzoek in goede orde is ontvangen.

ToR
Geïnteresseerden zullen uiterlijk 26 november 2018 via email op de hoogte worden gebracht of zij in aanmerking komen voor inschrijving. Deelnemers die voldoen aan de hierboven genoemde uitsluitingscriteria krijgen tevens de ToR toegestuurd, waarin nadere toelichting en eisen in verband met de aanbesteding zijn vastgelegd. Vragen met betrekking tot de TOR kunnen worden gesteld tot en met 10 december 2018.

Inschrijving
Offertes dienen uiterlijk 7 januari 2019 ingediend te worden, geadresseerd aan: het UO AZV, Rumbastraat 21, Oranjestad ter attentie van Noëlle de Jong. De gesloten enveloppe wordt in de hiervoor bestemde box gedeponeerd aan de receptie.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen via hulpmiddel@uoazv.aw

**Sluit een abonnement bij
Amigoe en maak kans om
fantastische prijzen te winnen!**

Nieuwe abonnees maken kans
om o.a. een weekend-stay bij The
Mill Resort, een jaar, half jaar en
kwart jaar gratis Amigoe te
winnen!

**ABONEER
NU!
582-4333**

Heb je al een abonnement?
Breng een nieuwe abonnee mee en
maak kans op gratis spa
behandelingen!

Ook overal de Amigoe
lezen? Kijk dan snel op
www.amigoe.com

Gaat u de uitdaging aan om het modernste ziekenhuis in het Caribisch gebied te besturen?

Hospital Nobo Otrobanda (HNO) is het nieuwe ziekenhuis dat in het jaar 2019 haar deuren opent op Curaçao. De realisatie van HNO heeft effect op het gehele zorglandschap en heeft ‘cliënt centraal’ als leidend principe. Het besturingsmodel van HNO gaat uit van de balans tussen sturen op kwaliteit van zorg (primaire proces) en het waarborgen van een duurzame bedrijfsvoering. Er wordt gestreefd naar een ‘Value Based Healthcare’ met de hoogst mogelijke uitkomst van zorg en correcte bejegening. De besluitvorming vindt plaats volgens het uitgangspunt van collegiaal bestuur.

Ten behoeve van HNO is Deloitte Dutch Caribbean op zoek naar kandidaten voor de volgende functies:

Sinds 1884

Geachte abonnee,

Alle abonnee's die een automatische incasso bij de bank hebben, worden hierbij vriendelijk aan herinnerd om deze opdracht aan te passen. Zoals reeds vermeld, is onze abonnementsbedrag Awg. 32,50 per maand geworden. Abonnee's die de incasso nog niet hebben aangepast, kunnen hun openstaande saldo bij ons op kantoor opvragen. Ons telefoonnummer is **582-4333**.

U kunt uw abonnement ook online betalen, onze bankrekeningen zijn:

RBC #10031723

BANCO DI CARIBE #81027801

CMB #20651903

Aruba Bank #6000400190

Voorzitter Raad van Bestuur

Als voorzitter van de Raad van Bestuur bent u verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de strategie van de organisatie en voor de verdere opbouw van het nieuwe ziekenhuis (HNO). U draagt integrale verantwoordelijkheid voor en geeft leiding aan het zorgcluster Beschouwend en enkele stafdiensten en ziet toe op het functioneren van deze organisatieonderdelen. Samen met uw collega-bestuurders draagt u zorg voor naleving van de richtlijnen van “corporate governance” en voor een optimale personele bezetting. U treedt op als woordvoerder namens HNO in interne- en externe overlegvormen en bouwt en onderhoudt een breed netwerk van relevante stakeholders. U legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen.

Lid Raad van Bestuur - Medisch Portefeuille

In deze rol bent u verantwoordelijk voor de kwaliteit van de medische zorg binnen het ziekenhuis en ziet u toe op de waarborging van een hoogwaardige patiëntenzorg. U geeft leiding aan de zorgclusters Diagnostiek & Therapie, Acute, Operatieve & Intensieve zorg en Vrouw, Kind & Heelkunde. U adviseert uw collega-bestuurders over mogelijke kansen en/of knelpunten op het gebied van medische zorg en u levert een bijdrage aan wetenschappelijk onderzoek in het kader van projecten in lokaal, regionaal en internationaal verband. Tevens onderhoudt u uw netwerk en zoekt u naar mogelijkheden voor samenwerkingsverbanden en eventuele synergievoordelen op medisch terrein. U legt verantwoording af aan de voorzitter van de Raad van Bestuur.

Lid Raad van Bestuur - Portefeuille Bedrijfsvoering

Als lid van de Raad van Bestuur bent u medeverantwoordelijk voor de ontwikkeling en bepaling van de strategie van de organisatie. U ontwikkelt het strategisch financieel-administratief beleid voor de organisatie en borgt de planning- en control cyclus. U sluit dienstverleningscontracten af met interne en externe klanten en stelt programma's van eisen op voor de inkoop van goederen en diensten. Tevens informeert u belanghebbenden over de financiële/economische stand van zaken. U geeft leiding aan het zorgcluster Polikliniek, Capaciteitsplanning & Cliëntenlogistiek en enkele stafdiensten. U bouwt en onderhoudt het externe netwerk van de organisatie ten behoeve van het opzetten van samenwerkingsrelaties voornamelijk vanuit het financieel oogpunt. U legt verantwoording af aan de voorzitter van de Raad van Bestuur.

Uw profiel

U heeft een relevante academische opleiding en minimaal 10 jaar managementervaring op topniveau in een complexe (ziekenhuis) organisatie (in de gezondheidszorg). U heeft diepgaand inzicht in bedrijfsvoering met meerjarige managementervaring op topniveau binnen de gezondheidszorg. Tevens beschikt u over diepgaand inzicht in de organisatieonderdelen, (zorg)processen en kwaliteitssystemen in een ziekenhuisorganisatie.

U heeft ervaring met het begeleiden van complexe (cultuur) veranderingstrajecten en met het vertalen van ontwikkelingen binnen het vakgebied naar consequenties voor de eigen organisatie. U bent vaardig in het overtuigen en in het uitdragen en verdedigen van standpunten. U bent integer en u bent in staat om onder druk evenwichtig, zorgvuldig en onafhankelijk te oordelen en collegiaal te beslissen.

Procedure

Voor nadere informatie over de organisatie en de functie kunt u naar de website www.hno.hospital/careers of kunt u contact opnemen met Regina Bakker-Sprangers, Senior-Manager Human Capital Consultancy, Learning & Assessments bij Deloitte Dutch Caribbean tel: +5999-685 2479.

Uw motivatie en cv ontvangen wij graag vóór 5 november 2018 per email hbm@deloitte.cw. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld. Een assessment en een referentie-, antecedenten- en integriteitsonderzoek maken deel uit van de selectieprocedure.

Na vinden van verlaten boot

Twée doden en vier ongedocumenteerden bij Santana di Cacho

SAN NICOLAS — De autoriteiten hebben vanmorgen vroeg twee lijken aangetroffen, nadat ze eerst een lege boot vonden ter hoogte van Santana di Cacho (hondenkerkhof). Eén dode moest uit zee worden gehaald, de ander lag aan land niet ver van de boot. Vier ongedocumenteerden werden aangehouden. Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) noemt het een ‘zorgwekkende’ ontwikkeling.

De woordvoerder van het Korps Politie Aruba (KPA) was ter plaatse en informeerde daarna de pers over wat er vannacht is gebeurd. Eenheden van de kustsurveillance troffen vannacht om 03.55 uur tijdens een patrouille een verlaten boot aan, ter hoogte van het hondenkerkhof. Ze vroegen meteen om assistentie van de patrouille in San Nicolas. Ook de maritieme politie en de Kustwacht werden ingezet om te helpen zoeken naar de personen die met de boot waren gekomen.

Doden

Tijdens de zoektocht werden eerst drie personen in leven

gevonden, niet ver van de locatie waar de boot lag. Kort daarna deed de kustsurveillance de trieste vondst van een lijk. De politiewoordvoerder laat weten dat het een man betrof die geen identificatie bij zich had. Een arts werd erbij gehaald en die constateerde om 07.15 uur de dood van deze persoon. De helikopter van de Kustwacht zocht intussen verder en spoorde op die manier een tweede lijk op, in zee. De autoriteiten hebben het lichaam aan land gebracht en dezelfde arts constateerde om 08.45 uur de dood van deze persoon. Het ging opnieuw om een man, zonder identificatiebewijzen. De kustsur-

veillance heeft daarna in The Colony een vierde persoon aangetroffen, aangehouden en overgedragen aan de Guarda Nos Costa.

‘Zorgwekkend’

Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) gaf in de loop van de ochtend een reactie. Ze noemt het triest en zorgwekkend dat mensen hun leven verliezen terwijl ze op zoek zijn naar vrijheid. “Ze moeten wanhopig zijn geweest om hun leven op het spel te zetten.” Het maakt volgens de premier ook duidelijk dat wij als land in een moeilijke situatie zitten. Onderzoek moet uitwijzen hoeveel mensen met het bootje waren gekomen en of daar alleen mannen of ook vrouwen en kinderen bij waren. De Technische Dienst is naar de vindplaats gekomen om onderzoek te doen en Slachtofferhulp is op de hoogte gesteld. De politie heeft de boot uit zee getrokken en meegenomen.

Foto: KPA

Deze boot werd vannacht bij Santana di Cacho aangetroffen.

Voorstel SER: Samenwerking bij bevolkingsbeleid

WILLEMSTAD — Arbeidsmigratie en de vluchtelingenproblematiek vereisen een gezamenlijk duurzaam bevolkingsbeleid van de Caribische landen in het Koninkrijk. Dit voorstel kwam aan bod tijdens een onderhoud tussen premier Eugene Rhuggenaath (PAR) en vertegenwoordigers van de Sociaal Economische Raad (SER) van de Caribische landen van het Koninkrijk, dat onlangs op Curaçao werd gehouden.

Tijdens het overleg sprak de premier zijn steun uit voor het voorstel van de vertegenwoordigers van de SER op Aruba, Curaçao en St. Maarten. De partijen zijn het erover eens dat, om tot

een duurzaam beleid op het gebied van (arbeids/economische) migratie en vluchtelingen te komen, het van belang is dat de Caribische landen binnen het Koninkrijk samenwerken. Deze

samenwerking dient plaats te vinden aan de hand van ieders eigen verantwoordelijkheid, maar ook gebaseerd te zijn op het gebied van wet- en regelgeving. Door samen te werken kunnen scenario's worden verkend die op middellange en lange termijn kunnen leiden tot sociaal-economische ontwikkeling.

Uit het overleg kwam naar voren dat alle drie de landen in meer of mindere mate geconfronteerd worden met

dezelfde vraagstukken op het gebied van bevolkingsbeleid en sociaal-economische ontwikkeling. Zoals een langdurige stagnerende economie, toenemende vergrijzing en ontgroening, brain-drain, een sociaal voorzieningenstelsel dat onder druk komt te staan, mismatch op de arbeidsmarkt, de vluchtelingen crisis in Venezuela en het vraagstuk van ongedocumenteerde migranten in het algemeen. De landen zouden elkaar

kunnen ondersteunen bij het ontwikkelen van strategisch beleid, empirisch onderbouwd, gebaseerd op ‘lessons learned’ en ‘best practices’ in het Koninkrijk, in de regio en elders. De SER-voorzitters en -secretarissen gaven een presentatie aan de premier waar werd stilgestaan bij het thema van arbeidsmigratie in de context van bovengenoemde uitdagingen en de hierbij van belang zijnde uitgangspunten ten

aanzien van een duurzame sociaal-economische ontwikkeling.

Verder werd ook gesproken over de plannen van de SER om in het eerste kwartaal van 2019 een gezamenlijk symposium over dit onderwerp op Curaçao te organiseren. Rhuggenaath zegde toe een dergelijk idee te ondersteunen, maar ook voorstander te zijn van samenwerking tussen de Caribische landen van het Koninkrijk.

Portemonnee weg

Een man parkeerde zijn auto donderdag rond het middaguur op het parkeerterrein bij het vliegveld. Toen hij drie uur later bij zijn wagen kwam, bleek de linker voorruit ingeslagen te zijn. De portemonnee die nog in de auto lag, werd gestolen en de eigenaar deed aangifte bij het politiebureau.

Cijfers OM tonen aan:

Rijden zonder rijbewijs misdrijf nummer 1

ORANJESTAD — Het Openbaar Ministerie (OM) heeft de Amigoe cijfers gegeven over criminaliteit tussen 2014 en 2016. Het meest voorkomende misdrijf is in alle drie de jaren ‘rijden zonder rijbewijs’. In de top 4 staan rijden onder invloed, diefstal en mishandeling. Het aantal incidenten die onder moord en doodslag worden gerekend, is elk jaar verdrievoudigd.

Procureur-generaal Alexander van Dam van het OM liet vorige week al weten dat deze cijfers niet dezelfde zijn als die van het Korps Politie Aruba (KPA) en bovendien om context vragen.

Rijden zonder rijbewijs

In 2014 werden 1043 mensen gepakt die een voertuig bestuurden zonder in het bezit te zijn van een geldig rijbewijs. In 2015 waren dat er 1080 en in 2016 liep het verder terug naar 655 gevallen. Ondanks de daling in het derde jaar, staat dit

misdrijf zowel in 2014, 2015 als 2016 op nummer 1. Het OM zegt in een rapport over deze drastische daling: “De vermoedelijke oorzaak hiervan is dat er minder verkeerscontroles werden uitgevoerd.” Het wil dus niet per se zeggen dat er minder mensen zijn die dit misdrijf begaan.

Misdrijf

Het gaat echt om misdrijven en niet om overtredingen. “Het zijn personen die niet in het bezit zijn van een geldig rijbewijs”, laat OM-woordvoerder

Ann Angela desgevraagd aan de Amigoe weten. “Daar vallen ook personen onder die een buitenlands rijbewijs hebben waar ze mee rondrijden, terwijl zij die tijd hadden moeten omruilen voor een Arubaans rijbewijs.”

Overtredingen zijn licht strafbare feiten. Vormen van overtredingen zijn te hard rijden, wildplassen, vandalisme. Bij een misdrijf worden niet alleen regels, maar ook de wet overtreden. Misdrijven zijn ernstiger strafbare feiten die door rechters van de strafsector van de rechtbank worden behandeld. Zowel overtredingen als misdrijven komen bij het OM terecht en worden opgenomen in de cijfers.

Moord en doodslag

De cijfers van moord en dood-

slag noemt het OM opmerkelijk. Deze delicten zijn in die drie jaren verdrievoudigd. In 2014 vond er slechts één incident in deze categorie plaats, terwijl dat er in 2015 drie waren en in 2016 negen. Het OM vindt het aantal doden opmerkelijk. “Een aantal van deze levensdelicten speelde zich af in de relationele en/of familiefesfeer. Zo werd een oude tante door een neef vermoord, een slachtoffer door haar vriend en een baby door zijn eigen vader. Een verslaafde die voor veel overlast zorgde, werd doodgeschoten. Een levensdelict was bende-gerelateerd. Een uit de hand gelopen ruzie in een bar in de binnenstad eindigde met een slachtoffer dat door messteken om het leven kwam. In één andere zaak was het motief financieel gewin.

Elmar-directeur vertrekt definitief

ORANJESTAD — De raad van bestuur van Elmar heeft overeenstemming bereikt met ex-directeur Robert Henriquez. Deze stapt definitief op. Dat is bekend gemaakt in een schrijven aan het personeel.

Het contract met Henriquez wordt per 31 oktober beëindigd. Naar verluidt is in het contract ook een geheimhoudingsclausule opgenomen, waardoor beide partijen niet mogen spreken over de inhoud van de overeenkomst. De minister van Energie, Evelyn Wever-Croes (MEP), reageerde woensdag dat er een regeling is getroffen en dat de partijen hier niet over kunnen praten. Ze zegt nog niet over de details te beschikken en dat ze in een gepland overleg met de raad van bestuur meer informatie zal krijgen. De raad van bestuur gaat nu op zoek naar een nieuwe directeur voor het nutsbedrijf, stelt Wever-Croes. De raad van bestuur van het stroomdistributiebedrijf stelde eind juli algemeen directeur

Foto: Mirte de Raaij

Het hoofdkantoor van Elmar in Oranjestad. Directeur Robert Henriquez verlaat het bedrijf.

Henriquez voor een periode van dertig dagen op non-actief, omdat het bedrijf vond dat er actie ondernomen moest worden naar aanleiding van verschillende klachten over onregeligheden en ondeugdelijk bestuur. Ook de aangifte tegen Henriquez wegens vermeende ontvoering door vakbond Alvast zou volgens het persbericht een rol hebben gespeeld in het besluit.

De advocaat van de ex-directeur diende eind september een kort geding in, waar hij de schorsing aanvocht. Volgens de advocaat waren ‘de argumenten om de directeur te schorsen gebaseerd op aantijgingen van de twee medewerkers tegen de directeur, waarbij zaken werden verdraaid’.

Ontvoering

Tijdens een onderzoek naar

mogelijke fraude en diefstal binnen Elmar, door een ingehuurd extern bedrijf in juli, werden twee medewerkers naar verluidt urenlang verhoord en daarna op non-actief gesteld met ontzegging van toegang tot het bedrijf. De medewerkers stelden tegen hun wil vastgehouden te zijn en onder druk een verklaring te hebben moeten tekenen. Ze schakelden de vakbond in.

Recidive hoog onder jongeren

Veel overvallen gepleegd door draaideurcriminelen

Korrektie Instituut Aruba (KIA).

ORANJESTAD — Bij veel overvallen die gepleegd worden, zijn de daders mensen die eerder in de gevangenis hebben gezeten, vaak jongeren. Dat blijkt volgens Justitie-minister Andin Bikker (POR) uit de criminaliteitscijfers.

De Justitie-minister gaf onlangs een persconferentie waarin hij dieper inging op de criminaliteitscijfers die nu wel bekend zijn gemaakt, ‘in tegenstelling tot mijn voorganger Arthur Dowers, die ze liever verborgen hield’.

Tweede kans

“Veel mensen realiseren zich niet waarom we een nieuwe gevangenis en een nieuw reclasseringsbeleid nodig hebben”, stelt de minister. Uit de cijfers blijkt volgens Bikker dat veel mensen – vooral jongeren – die uit de gevangenis komen, ervaren dat deuren in de samenleving voor hen gesloten blijven. Binnen een paar maanden vallen ze weer terug in de criminaliteit. “Het Veiligheidshuis is één van de instrumenten die, samen met Reclassering, het verschijnsel van recidive moet terugdringen. We gaan

proberen om deze groep op een andere manier te resocialiseren. Want als iemand uit KIA komt en merkt dat deuren overal gesloten blijven en dat hij of zij niet in de maatschappij wordt opgenomen, dan maakt dat de kans op recidive groot. Als we praten over een tweede kans, dan moeten we die ook creëren voor deze groep.” Hij noemt het een ‘complex thema met grote uitdagingen.’

Cijfers

De Justitie-minister vindt het belangrijk om het beleid

te baseren op cijfers en de resultaten ook te toetsen aan de hand van de criminaliteitscijfers. “Zo kan het beleid onderweg aangepast worden”. Het Korps Politie Aruba (KPA) werkt met informatiegerichte opsporing, dus ‘je moet beperkte fondsen en middelen zo effectief mogelijk inzetten’, stelt de minister. De minister is ontevreden over het aantal overvallen. Hij wil het aantal overvallen het liefst terugdringen tot vrijwel nul en kijkt hiervoor naar het beleid in Rotterdam. Het lukte deze Nederlandse stad in drie jaar tijd om het aantal overvallen terug te dringen tot zestig, op een inwonersaantal van rond de 600.000.

UIT BEELD - IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De Amigoe zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen niet hebben gehaald.

Vaarwater

Het regende de afgelopen tijd zodanig hard dat straten meermalen onder water kwamen te staan. Doordat de regen aanhield, kreeg het water geen tijd weg te stromen waardoor er soms hinder ontstond op de rijbaan. Deze plas voor het Amigoe-kantoor was lang niet de grootste.

Vurige ASU Olimpiade

Taekwondoka Rasheed Lowe van de Brazil Taekwondo Stichting en bowler Thashaina Seraus rennen met de Olympische fakkel door het stadion Guillermo Prospero Trinidad. Ze waren door de Aruba Sport Unie (ASU) gevraagd om tijdens de openingceremonie van de ASU Olimpiade, afgelopen zondag, met de brandende fakkel binnen te lopen.

Snel weg

Op de Green Corridor wordt gewerkt aan de bewegwijzering. Ter hoogte van de rotonde bij Sero Tijshi werd dit snelwegbord geplaatst om te wijzen op de afslag naar Barcadera.

Naar mijn hart

Dichter en co-auteur van 'Hartje', Rosabelle Illes, laat trots haar samenwerkingsproject zien. Dit is te koop in de pop-up winkel die vandaag geopend is in winkelcentrum Renaissance Marketplace.

Beste been voor

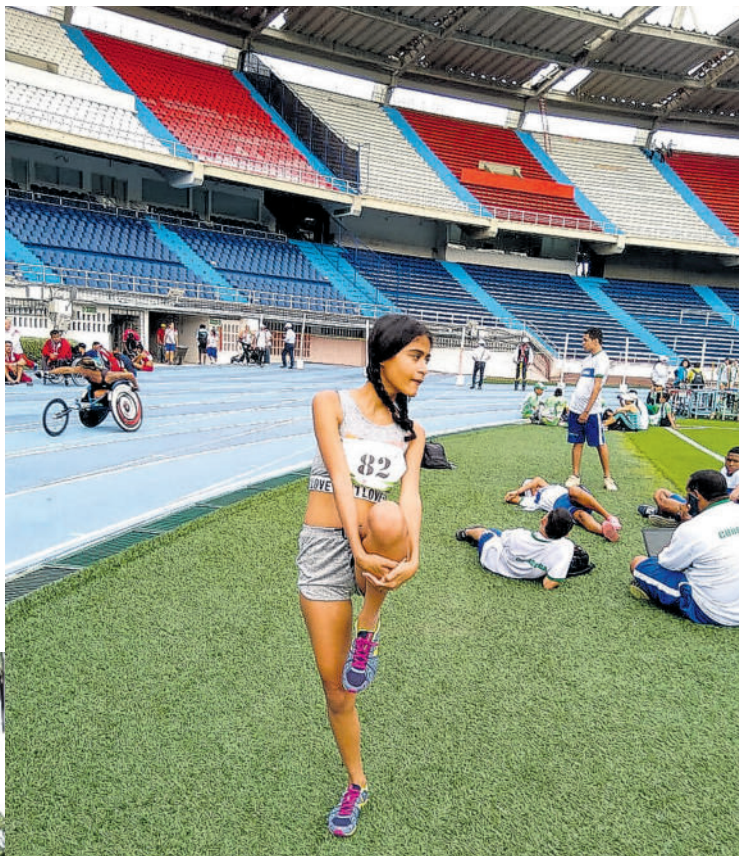
Twee Arubaanse paralympische sporters zijn op dit moment in Colombia. Ze hebben zich geplaatst voor de finales van de 100 meter sprint van de nationale kampioenschappen. Op de foto bereidt para-atleet Shenely Tromp zich voor op haar afstand.

Vurige ASU Olimpiade.

Naar mijn hart.

Beste been voor.

Snel weg.

Vaarwater.

Aeropuerto Internacional
Reina Beatrix
ARUBA AIRPORT AUTHORITY N.V.

Aruba Airport Authority N.V. ta anuncia fayecimento di

Sra. Vda. Teonila Imaculada de Cuba-Gomez

Mama di nos colega den e departamento Security, Sr. Diego de Cuba.

Nos ta desea Diego y demas famia hopi forza den e momentonan dificil aki.

Aeropuerto Internacional Reina Beatrix ARUBA AIRPORT AUTHORITY N.V. In co-operation with Schiphol International B.V. Schiphol Group Gateway 2030

Aeropuerto Internacional
Reina Beatrix
ARUBA AIRPORT AUTHORITY N.V.

Aruba Airport Authority N.V. ta anuncia fayecimento di

Sr. Alejandro Geerman

Tata di nos colega den e departamento Landside, Sr. Juancito (Chito) Geerman.

Nos ta desea Chito y demas famia hopi forza den e momentonan dificil aki.

Aeropuerto Internacional Reina Beatrix ARUBA AIRPORT AUTHORITY N.V. In co-operation with Schiphol International B.V. Schiphol Group Gateway 2030

MINISTERIO DI TRANSPORTE,
COMUNICACION Y SECTOR PRIMARIO

Minister Chris Romero,
tin e tristo deber di participa
e fayecimento inespera di su gran amigo,
colaborador y empleado, sr. Harmon Girigorie.

*"Fayecimento di un amigo ta haci
cu nos ta puntra nos mes tanto cos,
cuestiona nos mes riba nos propio bida,
nos afectan, nos experianan.
Me ta opera den Dios cu nos gran amigo
Harmon a logra cumpli
cu su mision aki na mundo,
cu e descanza na paz y cu awe
e ta un ser di lus banda di nos Creador".*

Acto di entierro lo tuma luga
diamars 23 di october 2018,
4or di atardi.

Lo sali for di **Ad Patres Funeral Home**
pa **Santana di Gobierno na San Nicolas.**

Restonan mortal di
Harmon lo ta reposando
na **Ad Patres Funeral Home**
for di 2'or di atardi.

Chris Romero
MINISTER DI TRANSPORTE,
COMUNICACION Y SECTOR PRIMARIO

GOBIERNO DI ARUBA

Losse Verkooppunten

Super Food
Citgo Sasaki
Citgo Seroe Blanco
Citgo Boulevard
Citgo St. Cruz
S. Chow
Ling & Sons
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Johnson Supermarket
Fa Yang Supermarket
Springfield Supermarket
Bloemond Supermarket
Moko Minimarket
Bruna
Cheng's Supermarket
The Market Alhambra Mall
Foodcenter
N.G/ Supermarket
Zhang's Supermarket

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Week van de Rechtspraak

Burgers laten kennismaken met procedures gerecht

ORANJESTAD — Ter gelegenheid van de Week van de Rechtspraak die maandag begint, organiseert het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba (GEA) verschillende lezingen op middelbare scholen om leerlingen te laten kennismaken met de organisatie en het werk van de rechter, het hof en de wetten. Daarnaast staan verschillende kennismakingsactiviteiten gepland.

Rechters en een griffier zullen op scholen uitleggen hoe het gerecht te werk gaat. Negen scholen worden bezocht: Colegio Arubano San Nicolas, Juliana School, Colegio San Antonio, Colegio Arubano Oranjestad, De Schakel, Mon Plaisir College, Filomena College, Maria College en EPB Hato. Het GEA organiseert ook andere activiteiten. Maandagmiddag zijn medewerkers van GEA bij het Jeugdparlement en kunnen de jongeren in gesprek gaan met de president

van de rechtbank en met de directeur Bedrijfsvoering van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie (waar het GEA deel van uitmaakt). Dinsdagochtend om 07.20 uur zendt Hits 100 FM een interview uit met Jane Jansen die haar opleiding tot rechter net heeft afgerond en rechter op Aruba wordt. Leden van het Jeugdparlement spreken op maandag 22 oktober met de president van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba en de directeur bedrijfsvoering. De pers is woensdag uitgenodigd voor een workshop.

Vragen

Via de Facebookpagina van het Gerecht in Eerste Aanleg Aruba konden mensen vragen insturen voor rechters. Twaalf vragen zijn geselecteerd en president Eunice Saleh, vicepresident Jaap Sap en rechter Debby Angela zullen deze beantwoorden in video's. Hun antwoorden worden tijdens de Week van de Rechtspraak op de Facebookpagina van de organisatie geplaatst.

Huurcontract getekend

‘Cas di Tan Tin’ blijft behouden

Foto: MinFEZC

ORANJESTAD — De handtekeningen van minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP), minister Otmar Oduber (POR) en secretaris Carlos Profet van Stichting Monumentenfonds Aruba (MSFA) staan sinds dinsdag op het huurcontract voor het cunucuhuis van ‘Tan Tin’. Hierdoor blijft het cunucuhuis behouden voor toekomstige culturele projecten.

Dat laat minister Xiomara Ruiz-Maduro (Financiën, Economische Zaken en Cultuur) in een persbericht weten. In augustus had de cultuurminister al een ‘Letter of Intent’ (LOI) ondertekend, om het Arubaanse huisje bij Pos Abao 19 aan de Sasakiweg te conserveren.

Het gele huis staat bekend als ‘Cas di Tan Tin’ en is genoemd naar eigenaar Faustina Tromp, die door haar neven en nichten liefdevol ‘Tan Tin’ wordt genoemd. Toen was er al besproken dat het huis van ‘Tan Tin’ een ontmoetingsplaats moet worden voor culturele en educatieve

activiteiten. Net als bij diverse musea op het eiland wordt het Monumentenfonds de eigenaar van het pand en zorgt de regering dat het huis verhuurd kan worden zodat andere ngo's de mogelijkheid hebben om een museum te runnen in het pand. Dit is ook het geval bij het Museum of Industry (MOI) en het Community Museum in San Nicolas. Het huis van ‘Tan Tin’ wordt beheerd door Fundacion Mi Cutisa (FMC) die van plan is educatieve, culturele en toeristische projecten te houden in district Noord.

Aruba Carnival App gelanceerd

ORANJESTAD — Cultuurminister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) lanceerde in Fort Zoutman de activiteitenkalender voor Carnaval 65. Nieuw dit jaar is dat de carnivalskalender als app is gelanceerd, waardoor de bevolking carnivalnieuws en eventuele aanpassingen via de app op mobiele telefoons kan volgen.

De mobiele app is beschikbaar voor iPhone en Android. De app is voor iPhone-gebruikers te downloaden via de Apple Store en voor Android-gebruikers is het beschikbaar via de Play Store. Op de app is de activiteitenkalender te zien, maar er is ook informatie te vinden over de carnivalsgroepen, actueel nieuws over evenementen, een ‘photo booth’ en er zijn enkele bekende carnivalsnummers van afgelopen jaren via de app te beluisteren. Daarnaast heeft de app ook ruimte gemaakt voor alle sponsors die de activiteiten ondersteunen en daaraan bijdragen. Minister Ruiz-Maduro be-

dankte tijdens het evenement, dat vorige week zondag plaatsvond, de Stichting Mancho di Aruba su Carnaval (Smac) voor hun inzet en wenste ze veel succes met de begeleiding van Carnaval 65. Ze gaf ook blijk van waardering aan onder meer de carnivalsgroepen, het Korps Politie Aruba (KPA), Dienst Openbare Werken (DOW), het Rode Kruis, Serlimar, muzikanten en deelnemende *carnavalista's*: “Hun inzet en harde werken draagt bij aan het succes van Carnaval 65.”

Elke vierde zaterdag september

Nationale Dag voor gehoorproblemen

ORANJESTAD — De regering heeft besloten om de vierde zaterdag in september uit te roepen tot Nationale Dag voor gehoorproblemen. Ook wordt geëvalueerd hoe bedrijven kunnen worden gestimuleerd om meer mensen in dienst te nemen die een gehoorbeperking hebben.

Aanleiding voor de nationale dag is een verzoek van Fundacion Fedda, die opkomt voor de belangen van personen met een gehoorbeperking. Stella Monsanto en Gladys Kock, die zich voor Fedda inzetten, gaven onlangs een presentatie aan de ministerraad over wat de stichting allemaal doet. Monsanto en Kock maakten van de gelegenheid gebruik om bij premier Evelyn Wever-Croes (MEP) een verzoek in te dienen voor het instellen van een nationale dag die in het teken staat van mensen met een gehoorprobleem. De stichting Fedda vond let-

Stella Monsanto en Gladys Kock (links en rechts naast de premier) samen met een deel van de ministerraad.

terlijk en figuurlijk gehoor bij het kabinet Wever-Croes.

Want de regering heeft in een persbericht laten weten dat, op voorstel van de premier, is besloten om het verzoek van Fedda te honoreren. Vanaf volgend jaar zal Aruba op de vierde zater-

dag in september stilstaan bij mensen met gehoor- en spraakproblemen.

Onzichtbaar

“Het kabinet wil hiermee benadrukken dat het belangrijk is om aandacht te besteden aan dit onzichtbare probleem. Een gehoor-

probleem is niet zichtbaar, waardoor het regelmatig gebeurt dat er hard tegen deze mensen wordt gesproken of zelfs gescholden, omdat men niet in de gaten heeft dat deze personen een gehoorprobleem hebben. Daar is meer bewustwording voor nodig.”

De regering gaat een stap verder en denkt ook na over onderwijsmogelijkheden en werkmogelijkheden. Ze kondigt aan dat er wordt gewerkt aan een nieuw beleid, dat werkgevers moet stimuleren om mensen met een gehoorbeperking werk te bieden.

Salud!

Revitaliseren seksuele energie

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op deze column: henry-does@hotmail.com.

Met het ouder worden kan de seksuele energie afnemen, wat niet wil zeggen dat problemen met het libido en andere belemmeringen in het seksuele leven zich niet op jongere leeftijd kunnen voordoen. Verschillende factoren kunnen bij gebrek aan seksuele vitaliteit een rol spelen. Zoals hormonale problemen. Bijvoorbeeld een tekort aan testosteron. Vanaf de late dertiger jaren begint met het ouder worden de testosteronproductie af te nemen. Bij sommigen neemt het dusdanig af dat er problemen in het seksueel functioneren ontstaan. Inmiddels is er een therapie ontwikkeld waarbij extra testosteron wordt toegediend. In onderzoek bleek verbetering in het seksueel functioneren bij mensen die een tekort aan testosteronproductie hadden. Deze be-

handeling wordt dan ook op indicatie toegepast. De langetermijneffecten zijn echter nog niet in kaart gebracht.

Moeheid

De seksuele gezondheid is onderdeel van de algehele gezondheid en dus ook afhankelijk van een goed functionerende energiehuishouding. Moeheid kan problemen bij het seksueel functioneren met zich meebrengen. Aanhoudende moeheid zien we vaak bij slaapproblemen zoals slaapproblemen, waarbij de slaap frequent wordt verstoord door ademstops. Bij onvoldoende slaap komt het lichaam in een stresstoestand en raken opslag en ge-

bruik van energie verstoord. Dat is een negatieve factor als het gaat om optimaal seksueel functioneren. Het is dus van belang slaapproblemen serieus aan te pakken. Slaappillen zijn veelal slechts een tijdelijke fix, met bovendien een verslavingsrisico. Tegenwoordig bestaan er specialistische slaapklinieken met verschillende diagnostische en behandelopties. Een andere bron van aanhoudende moeheid is vaak een sedentair (zittend) leven, bewegingsarmoede. Vaker opstaan en het bewegingsadvies van minstens 2,5 uur per week matig intensief bewegen, stevig wandelen bij voorbeeld, is al een goed begin. De meeste mensen worden al snel energiever door meer bewegen. Voldoende bewegen draagt, samen met gezonde voeding, ook bij aan ziektepreventie. Aandoeningen als diabetes, hypertensie, obesitas en te hoog cholesterolgehalte kunnen ook het seksueel functioneren negatief beïnvloeden. Maar ook in geval van medische problemen hebben deskundigen gespecialiseerd in seksuele gezondheid, vaak behandelalternatieven en/of adviezen. Mocht je er dus

indien nodig zelf niet uit komen, er bestaat professionele hulp. Immers, een onderdeel van zelfredzaamheid is tijdig de juiste hulp zoeken.

Relatie

Seksualiteit is ook onderdeel van interpersoonlijke relaties. Soms is er bij seksuele problemen sprake van schaamte of een aantasting van het gevoel van eigenwaarde. Niets menselijks is ons vreemd. Deskundigen adviseren de schaamte voorbij te gaan en juist open te praten over de problemen. Dat bevordert niet alleen de intimiteit, het reduceert ook aanzienlijk de stress. En meer ontspanning, minder performance oriëntatie en een meer *let go attitude*, werkt bevorderlijk voor de seksuele drive. Ook de gebruikelijke routines doorbreken helpt. Weer vaker iets leuks doen, erop uit trekken naar een ander land, of samen naar dansles, elkaar creatief verrassen of een andere hobby samen oppakken, het voegt allemaal toe aan het doorbreken van sleur en het weer ‘wakker worden’ voor de beleving van de textuur en geur van het leven met elkaar, hier en nu.

CAD

De **Centrale Accountantsdienst** is de interne accountant van de overheid van Aruba. Wij controleren financiële verantwoordingen en doen onderzoeken naar processen. Om onze organisatie te versterken zijn wij op zoek naar enthousiaste en gedreven collega-accountants.

Accountant

Als accountant ben je vaktechnisch eindverantwoordelijk voor controles en onderzoeken naar financiële verantwoordingen en processen. Je stuurt hiervoor een of meer auditteams aan.

Jouw taken zijn o.a.:

- Plannen, coördineren en uitvoeren van (complexe) controles en onderzoeken. Ook onregelmatigheid/fraude-onderzoeken.
- Aansturen van jouw auditteams en begeleiden/trainen van jouw controleleiders.
- Ontwikkelen en optimaliseren van controle- en werkprogramma's.
- Opstellen van audit- en adviesrapporten.
- Meehelpen de CAD te moderniseren, waaronder verzorgen van interne cursussen.

Wat heb je in huis:

- Minimaal een afgeronde RA-opleiding.
- Minimaal 7 jaar relevante controlewerkervaring in de accountantspraktijk, waarvan minimaal 2 jaar als (intern) eindverantwoordelijk accountant.
- Groot verantwoordelijkheidsgevoel en affiniteit met vaktechniek.
- Sterke analytische vaardigheden en nauwkeurig in de werkkuitvoering.
- Proactieve houding.
- Initiatief en innoverend vermogen.
- Goede schriftelijke en mondelinge uitdrukkingsvaardigheden in het Nederlands.

Belangstelling?

Mail jouw sollicitatie met CV vóór 6 november 2018 naar cad@aruba.gov.aw Wil je meer informatie? Neem dan contact op met Roland Pang op het telefoonnummer 5821719. Een (of meer) sollicitatiegesprek(ken), medische keuring en justitiële inlichtingen zijn onderdeel van de werving- en selectieprocedure.

‘Koninkrijksassistentie is geen brevet van onvermogen’

WILLEMSTAD — Dat Curaçao aan de Nederlandse premier Mark Rutte technische bijstand heeft gevraagd voor het op orde brengen van de overheidsfinanciën is volgens minister-president Eugene Rhuggenaath (PAR) geen brevet van onvermogen.

Dat zei Rhuggenaath donderdag tijdens de wekelijkse persconferentie van de ministerraad. Hij en minister van Financiën Kenneth Gijsbertha (MAN) gaven gisteren nader uitleg over de afspraken die het kabinet heeft gemaakt met het College financieel toezicht (Cft) om te komen tot duurzame overheidsfinanciën. Rhuggenaath heeft onlangs een brief verstuurd aan Rutte, die de Rijksministerraad voorzit, en daarin de situatie van het eiland uitgelegd. Verder snijden in de begroting is gezien onze fragiele economische situatie volgens Rhuggenaath niet het juiste pad om te bewandelen. De sociale achterstanden zijn groot. Daarnaast heeft de regering ruimte nodig om te kunnen investeren in het overheids-

apparaat. De bevestiging van Cft dat de begroting gebalanceerd en realistisch is, is een steuntje in de rug. Dit heeft het mogelijk gemaakt om de verplichtingenstop op de kapitaaldienst in te trekken. Door de verplichtingenstop kon het kabinet geen investeringen doen om de infrastructuur te verbeteren en ook geen economische projecten uitvoeren. “We willen samen met collega’s in het Koninkrijk, waaronder Nederland, maar ook St. Maarten en Aruba, de krachten bundelen om onze doelen als land te bereiken.”

Integraal herstelplan
Het kabinet werkt aan een integraal herstelplan om de overheidsfinanciën op orde te brengen. Het plan moet eind deze maand gereed zijn. De

ministerraad heeft de grote lijnen goedgekeurd. Het plan gaat uit van een efficiënter beheer van de publieke middelen. Hiervoor moet geïnvesteerd worden in de capaciteit van de ministeries en moet het overheidsapparaat worden gemoderniseerd. Als er een gezond financieel beleid is, groeit het vertrouwen in het bestuur alsook het vertrouwen van investeerders. Meer private investeringen leiden tot meer werkgelegenheid, wat weer leidt tot meer inkomsten voor de overheidskas. Dat heeft vervolgens een positief effect op de schuldquota, oftewel de schuld daalt. Het plan kijkt ook naar het verbeteren van het investeringsklimaat, de modernisering van de arbeidsmarkt en een beter functioneren van de kapitaalmarkt, zodat er wordt geïnvesteerd in de economie. Het masterplan toerisme zal worden geïmplementeerd en het traject van de modernisering van de raffinaderij

gecontinueerd. Ook wordt er gekeken hoe de internationale financiële sector kan groeien. Hetzelfde geldt voor de agri-cultuur omdat die volgens de premier perspectief biedt voor nieuwe sectoren.

Aanwijzing

Doordat het Cft voldoende vertrouwen heeft in de realisatie van de begroting wordt de Rijksministerraad niet geadviseerd om een aanwijzing op te leggen. Minister Gijsbertha stelde gisteren dat hij niet kon toestaan dat er een aanwijzing wordt opgelegd. Een aanwijzing ziet hij toch als een brevet van onvermogen. “We moeten onze eigen verantwoordelijkheid dragen.”

Doordat de aanwijzing nu van de baan is, kan het kabinet een verzoek indienen om geld te lenen om projecten op de kapitaaldienst uit te kunnen voeren. “Deze projecten zijn belangrijk voor de economische ontwikkeling.”

Containers slechts mondjesmaat gelost in terminal Beide CPA-kranen stuk

WILLEMSTAD — De containerterminal moet het al drie dagen zonder beide kranen – in bezit van de Curaçao Ports Authority (CPA) – doen. Dit wordt desgevraagd door de algemeen directeur van het stuwadoorsbedrijf de Curaçao Port Services (CPS), de exploitant van de containerterminal, Fernando da Costa Gomez, bevestigd. De lading kan hierdoor mondjesmaat, met scheepskranen, gelost worden. CPA stelt druk bezig te zijn met de reparatie van de kraan.

Da Costa Gomez spreekt zijn ernstige zorg uit over de vertragingen, mede met het oog op de heersende eindejaarsdrukte, aangezien het nog niet duidelijk is wanneer een kraan (of beide) gerepareerd zal zijn. “Het zou mij niet verbazen als men nu, weer onrecht, CPS gaat betichten van tekorten aan chassis. We zijn hierin toch echt afhankelijk van de kranen van CPA!”

Het stuwadoorsbedrijf licht toe dat CPA als eigenaar verantwoordelijk is voor de operationele beschikbaarheid van de oude kranen en dat CPS nog geen duidelijke terugkoppeling heeft ontvangen wanneer er weer ten minste één kraan beschikbaar zal zijn. Normalerwijs is er altijd één kraan in gebruik, waarbij de tweede kraan als buffer dient en het met regelmaat voorkomt dat er voor reparatie van één kraan, onderdelen gebruikt worden van de andere kraan. Naar nu blijkt is de tweede kraan al vijf maanden geleden stukgegaan.

Toen de kraan die nog in bedrijf was drie dagen geleden stuk ging, lagen er twee schepen bij de terminal aange-meerd om te lossen. Eén schip had 180 containers aan boord die gelost dienden te worden, en het tweede schip had er 160.

“Omdat men slechts van scheepskranen gebruik kon maken heeft het in totaal drie dagen geduurd voordat alle containers gelost waren. Daarnaast vertrekt een schip na het lossen met lege en volle containers van het eiland, maar door kapotte kranen was dit nu niet mogelijk en

Er kan nu slechts mondjesmaat gelost worden met scheepskranen.

heeft het schip in dit geval de volle en lege containers op de kade moeten achterlaten. Het andere schip wacht nu nog gelost”, aldus CPS. Daarnaast stond de binnenkomst van nog twee schepen gepland, waarvan het nu onzeker is of deze zullen uitwijken. “Uitwijken gebeurt meestal naar Aruba. Soms besluit men om de route voort te zetten om dan bij terugkomst alsnog Curaçao aan te doen. Dat betekent dat het schip alsnog, maar wel vertraagd, binnenkomt, terwijl de achterstand, al naar gelang de situatie met de kapotte kranen, aanhoudt zo niet steeds groter wordt”, aldus CPS.

Arubaanse expert ingevlogen

CPA-woordvoerder Sau Bridgewater bevestigt dat er

‘hard wordt gewerkt om in ieder geval één kraan aan de praat te krijgen’. “Ons technisch team is volop bezig met de reparatie van de gearbox van de kraan, die inmiddels geïnstalleerd is. Ook is er ter assistentie een technische expert van Astec uit Aruba ingevlogen. Verder is er door CPA om advies gevraagd van Nedcranes in Nederland, voor additionele assistentie.” Of het streven nu is om beide kranen te repareren, daarover zegt Bridgewater: “Uiteraard is dit het streven, maar de aandacht gaat nu uit naar het in ieder geval repareren van één kraan.” Ze benadrukt dat de kranen zo oud zijn dat de onderdelen moeilijk verkrijgbaar zijn en ook op maat moeten worden gemaakt.

Afkomstig uit een Curoil-pijpleiding

‘Ruiming ontsnapte olie in haven nog gaande’

WILLEMSTAD — De opruimwerkzaamheden van een kleine hoeveelheid ontsnapte olie in de haven – uit een pijpleiding van Curoil bij de Oranjewerf – zijn nog gaande, aldus havenmeester Marlon Laroche vrijdagochtend desgevraagd.

“De exacte hoeveelheid ontsnapte olie is moeilijk in te schatten, maar het betrof een kleine hoeveelheid. Men was er gisteren snel bij en alles was snel onder controle. Curoil heeft onmiddellijk een bedrijf ingehuurd voor het verwijderen van de olie en voor schoonmaakwerkzaamheden. Dit bedrijf is hiermee nog bezig”, aldus de havenmeester. Bij de ontsnapping van de olie zijn de kadewanden van de Oranjewerf en de Motet Werf met olie besmeurd geraakt. De schoonmaak vindt dan ook plaats vanaf de Oranjewerf tot ongeveer aan de Julianabrug, zo laat Laroche verder weten.

De aangemeerde tanker wordt gereinigd. Verder is ook een vacuümtruck te zien waarmee de olie wordt opgezogen.

Ook lag er een kleine tanker aangemeerd en die zal gereinigd worden. “De olie lekkage vond plaats uit een pijpleiding die onder de steiger van de Oranjewerf doorloopt. Het werd daarom niet direct opgemerkt en vandaar dat een kleine hoeveelheid olie kon

ontsnappen, maar de situatie was desondanks snel onder controle. Er is nu sprake van een filmlaag aan olie.” De coördinatie van de ruiming van de olie valt onder de Haven Veiligheidsinspectie (HVI), zo bevestigt Laroche. “De ruiming gebeurt met inzet van

oil-booms om de olie te verzamelen, skimmers (een apparaat om drijvende olie te scheiden, red.) en vacuümtrucks om de olie op te zuigen.”

Hogere celstraf voor zelfverklaarde apostel: 14 jaar

WILLEMSTAD — Het hof heeft donderdagmiddag de zelfverklaarde apostel en voorganger van de kerk Rains of Blessings te Groot Kwartier, Orlando ‘pastor Lando’ Balentina (54), schuldig bevonden aan de verkrachting van vier vrouwen en onthoutige handelingen met drie – aan zijn zorg toevertrouwde – tienermeisjes. Eén van de meisjes werd aangerand toen hij pastor was van Stichting Iglesia Lluvias de Bendicion in Nederland. Hij is veroordeeld tot veertien jaar celstraf en is tevens ontzet uit zijn functie als kerkleider voor de duur van negentien jaar. Hij werd reeds op 5 juli vorig jaar veroordeeld tot negen jaar cel en veertien jaar ambtsontzetting.

Het Openbaar Ministerie eiste in hoger beroep twaalf jaar cel tegen hem en ambtsontzetting gedurende vijftien jaar.

In vergelijking met de bewezenverklaring van de eerste rechter is er één strafbaar feit bijgekomen; namelijk de feitelijke aanranding van H., vanaf haar 19e tot aan haar 24e.

De verdediging heeft gepleit dat bij een bewezenverklaring juist een lagere celstraf aan de orde zou moeten zijn dan in eerste aanleg is opgelegd, terwijl bovendien juridisch geen ruimte bestaat om Balentina het recht te ontzeggen als kerkleider op te treden.

Balentina heeft ter zitting in hoger beroep voor het eerst een inhoudelijke verklaring afgelegd. Daarbij heeft hij alle beschuldigingen stellig ontkend. Volgens hem is er sprake van een complot om hem en zijn kerk buiten spel te zetten. Vanuit de kerken ‘New Song’ en ‘House of Worship’ zouden ex-leden van zijn kerk zijn benaderd waarbij hen werd opgedragen om valse verklaringen tegen hem af te leggen. Ten aanzien van aangeefster L.

meent hij dat de beschuldiging ook kan voortkomen uit wraak van haar moeder, die hem zou verwijten dat zij van haar man is gescheiden.

“Het hof acht de verklaring van de verdachte ronduit ongeloofwaardig. Hij heeft niets naar voren gebracht dat afbreuk doet aan de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van de aangeefsters. Integendeel: door zijn verklaring winnen die betrouwbaarheid en geloofwaardigheid juist aan kracht. Dat is te illustreren aan de hand van enkele bewijsmiddelen die om nadere uitleg door de verdachte schreeuwen.”

Het hof doet daarmee in de eerste plaats op de verklaring van aangeefster M., die wordt ondersteund door onder meer een factuur van het Bastion Hotel in Rotterdam, waarop is vermeld dat de verdachte op 3 februari 2013 een kamer heeft geboekt voor twee personen. Daarnaast gevraagd, verklaarde Balentina dat hij nog nooit een hotelkamer in Nederland voor twee personen heeft geboekt. Als dat waar zou zijn, had het in de rede gelegen dat

de verdediging dit objectieve steunbewijs had proberen te ontkrachten. “Dat heeft de verdediging niet gedaan. Het hof ziet dan ook geen aanleiding geloof te hechten aan deze geenszins nader onderbouwde verklaring.”

Het hof doelt in de tweede plaats op de verklaring van aangeefster A., die daarbij in belangrijke mate wordt ondersteund door een heimelijk gemaakte audio-opname van een gesprek, waarvan twee van de aanwezigen (pastoor R. en A.’s moeder) hebben verklaard dat het inderdaad ging over de seksuele relatie tussen apostel (Balentina, hof) en A., en dat hij het bestaan van die seksuele relatie toen heeft bevestigd. De audio-opname duurt ruim tweeënhalf uur. Ter zitting zijn voor Balentina belastende fragmenten afgespeeld, ten-einde hem in de gelegenheid te stellen daarop te reageren. Tijdens het eerste fragment is onder meer te horen dat hij het volgende zegt: “De situatie is al voor jou bekend en het eerste wat ik aan jou wil vragen is om mij te vergeven omdat ik zo’n daad heb gepleegd. (...) Er hebben inderdaad onzedelijke zaken tussen mij en B. (aangeefster A., hof) plaatsgevonden. (...) Kijk, ik weet dat wij een fout hebben gemaakt, maar het geeft niet, je zult dan gewoon moeten biechten. Ik weet dat wij moeten biechten om verder te kunnen gaan.”

Balentina verklaarde daarop dat de onzedelijke daad waarvoor hij vergeving heeft gevraagd een omhelzing van A.

was tijdens één van de kerkdiensten. Die omhelzing zorgde ervoor, zo beweerde hij, dat zij opgewonden raakte en tijdens de seks met haar vriend alleen nog aan hem kon denken. Volgens de bijbel zou de verdachte voor deze ‘religieuze fout’ vergeving moeten vragen.

“Die verklaring heeft het hof met verbazing angehoord. In het hele gesprek wordt daarover immers met geen woord gerept, sterker nog, vele passages in het gesprek wijzen erop dat het wel degelijk ging over een seksuele relatie en/of seksuele handelingen tussen hem en A. Hij heeft bovendien tijdens het gesprek weinig moeite gedaan om de beschuldigingen van de aangeefster tegen te spreken.”

Hogere straf

Verder stelt het hof, net als de eerste rechter, vast dat met het huidige Wetboek van Strafrecht het strafmaximum voor een aantal bewezen verklaarde feiten is verlaagd. Anders dan het gerecht, is het hof echter van oordeel dat dit nog geen reden is voor een verlaging van de op te leggen straf. “De wetgever heeft nadrukkelijk te kennen gegeven dat de verlaging van het strafmaximum niet zozeer te maken heeft met de strafwaardigheid van de desbetreffende feiten, als wel met het meer onderling in balans brengen van de verschillende strafbedreigingen in het nieuwe wetboek. Bovendien laat het onverlet dat het strafmaximum in deze zaak een celstraf van twintig jaar is.”

‘Onderzoek terecht ingesteld’

Inspectie constateert onregelmatigheden bij psychologen

WILLEMSTAD — Het onderzoek naar de kwaliteit van psychologische rapporten is nog volop gaande, maar de Inspectie voor de Volksgezondheid kan nu al bevestigen dat ze onregelmatigheden hebben geconstateerd.

De twijfels over de kwaliteit van deze onderzoeken en de daarop gebaseerde rapporten werden aangekaart door de Inspectie Onderwijs, die hier eerder al een onderzoek naar instelde. Precies een maand geleden liet inspecteur-generaal Jan Huurman via een persbericht weten dat het hierbij specifiek gaat om verklaringen die onder meer nodig zijn voor verwijzingen naar speciaal onderwijs en het verlenen van extra tijd bij examens. “We zijn volop bezig met het onderzoek, waarbij de rapporten van zes psychologen worden verzameld en bestudeerd. De analyse is gericht op een bepaalde groep psychologen omdat zij het type werk doen waarop het onderzoek zich focust. We hebben al wat zaken ontdekt die bevestigen dat het onderzoek terecht is ingesteld”, aldus Huurman.

De Inspectie gaat momenteel na welke psychologen zich schuldig maken aan het onterecht verstrekken van verklaringen. Ook wordt nagegaan of deze psychologen voldoende bekwaam zijn en of alle rapporten vol-

doende onderbouwd zijn. Er vinden tevens gesprekken plaats met de Sociale Verzekeringsbank (SVB) omdat er ook onterechte declaraties zijn ingediend. “In dit geheel van factoren zijn er meerdere zaken ontdekt die niet kloppen, maar we willen hier in dit stadium nog niet over in detail treden. Het betreft een flinke klus omdat er zo’n 2400 tot 2500 rapporten moeten worden doorgespit. Het onderzoek zal dus nog enige tijd duren”, meldt Huurman namens de Inspectie.

Klachten indienen

In het persbericht dat vorige maand werd gepubliceerd, gaf de Inspectie tevens te kennen dat er voor psychologen, verenigd in PsyCur, in tegenstelling tot andere beroepsgroepen geen klachtenregeling bestaat. Conform artikel 31a van de Landsverordening Beroepen in de Gezondheidszorg (Lvo BIG) dient elke medische beroepsbeoefenaar, voor zichzelf of samen met de beroepsgroep, een klachtenregeling te hebben. De Inspectie attendeert de bevolking er dan ook

op dat eventuele klachten over psychologen, net zoals bij andere medische beroepsbeoefenaars, bij de Inspectie kunnen worden ingediend.

De beroepsvereniging van psychologen op Curaçao beaamde dat er momenteel geen formele klachtenprocedure bestaat. Om hier in de overgangsperiode alsnog aanvulling aan te kunnen geven, heeft PsyCur vorig jaar met de Inspectie afgesproken dat eventuele klachten voorlopig rechtstreeks bij de Inspectie ingediend kunnen worden, totdat de klachtenregeling van PsyCur formeel in werking treedt.

Belangenvereniging

Voorzitter Graciela Goede-Willems meldt in reactie op de verklaring van de Inspectie dat de vereniging achter het onderzoek staat. “Het zal bijdragen aan de goede kwaliteit van de gezondheidszorg op Curaçao. Het is als het ware een kwaliteitscontrole die achteraf plaatsvindt. We staan voor kwaliteit, maar we kunnen natuurlijk niet op de stoel van de Inspectie zitten. Het is niet onze taak als vereniging om ons te bemoeien met hun taak. Ze hebben ons op de hoogte gesteld van het onderzoek. We wachten de resultaten af”, aldus de voorzitter.

Bestuurscollege herkent zich niet in kritiek Cft

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege (BC) van Bonaire kan zich niet herkennen in de kritiek van het College financieel toezicht BES (Cft). Volgens gedeputeerde Ibi Martis, die onder meer verantwoordelijk is voor de portefeuille Financiën, is er geen sprake van wanbeheer en zal ook de conceptbegroting voor 2019 op tijd bij de staatssecretaris terechtkomen.

Martis benadrukte dat de financiën van Bonaire op orde zijn en zowel de solvabiliteitspositie als de liquiditeitspositie van het eiland geen enkele reden tot zorg geeft. Hij zei dat het Cft niet hoeft te vrezen dat het indienen van de conceptbegroting voor volgend jaar vertraging oploopt. De plannen moeten op uiterlijk 15 november in Den Haag liggen. Voordat het zover is moet de Eilandsraad zich nog over de begroting buigen. Dat vergt onder normale omstandigheden minstens twee weken. Martis verzekerde dat het Bestuurscollege van Bonaire niet uit is op een confrontatie met Den Haag en naar samenwerking blijft zoeken. “Het Openbaar Lichaam Bonaire kent zijn verantwoordelijkheden.” Eerder liet gedeputeerde

James Kroon weten dat het opstellen van de nieuwe begroting wat langer duurde dan verwacht omdat het BC ook de laatste hand legt aan een nieuw bestuursakkoord dat later deze maand klaar moet zijn. “Maar er is absoluut geen reden voor paniek want de conceptbegroting zal de staatssecretaris op tijd bereiken. Het is nu belangrijk om het hoofd koel te houden en het karwei te klaren. Het helpt niet echt om elkaar verwijten naar het hoofd te slingeren. Door samen te werken kunnen wij goed rekening houden met alle belangen die spelen en het werk binnen de gestelde termijnen afleveren”, aldus Kroon.

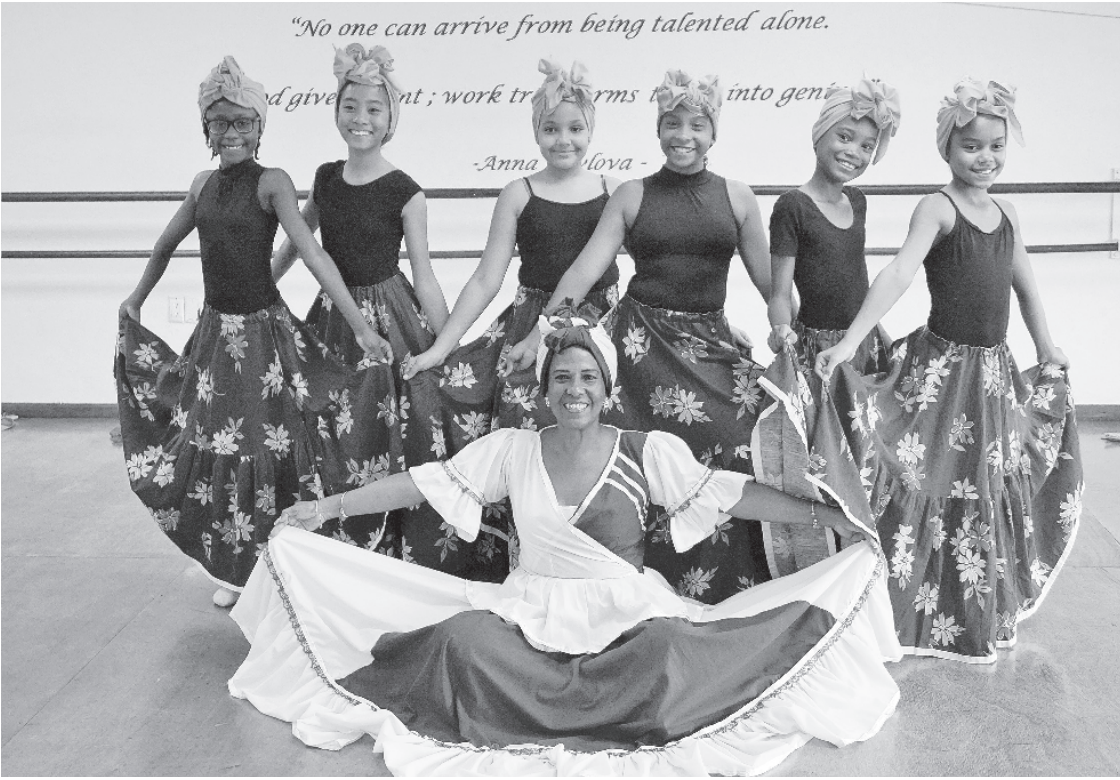
Oppositieleider Elvis Tjin Asjoe van de Movimentu di Pueblo Boneriano (MPB) heeft er een hard hoofd

in: “De MPB heeft dit Bestuurscollege drie maanden de tijd gegeven om zich in alle rust van zijn taken te kwijten. Helaas moeten wij nu constateren dat het wachten vergeefs was en het werk opnieuw niet op tijd kan worden ingeleverd.” Volgens de oppositieleider doen het Bestuurscollege en de coalitie waarop zij in de Eilandsraad leunt het eiland daarmee te kort. “In de plaats dat het Bestuurscollege laat zien het werk – en dus ook meer bevoegdheden – aan te kunnen, geeft het wederom blijk van bestuurlijk onvermogen”, zo vindt Tjin Asjoe. De MPB-voorman is bovendien bezorgd over het dreigement van het Cft dat er een aanwijzing uit Den Haag aan zit te komen wanneer Bonaire zijn financiële rapportages en jaarrekeningen opnieuw niet binnen de gestelde termijnen inlevert. Tjin Asjoe zei dat hij al maandenlang waarschuwt voor een dergelijke aanwijzing die in de praktijk neerkomt op een ambtsbevel. “Als ik Martis hoor dan vrees ik dat hij het

niet goed heeft begrepen, want het Cft plaatst geen vraagtekens bij de liquiditeitspositie van het OLB maar bij het stelselmatig overschrijden van wettelijk vastgelegde termijnen voor het afleggen van financiële verantwoordelijkheid. Het probleem gaat veel verder dan de conceptbegroting en de jaarrekeningen van 2017 en draait om het feit dat het huidige Bestuurscollege de wet aan zijn laars lapt”, aldus Tjin Asjoe.

De oppositieleider vermoedt dat er naast bestuurlijke onbekwaamheid ook sprake is van onwil: “Al onze voorstellen om de kennis en slagkracht van het ambtelijke apparaat te vergroten zijn in de Eilandsraad afgeschoten. Het ontbreekt aan de wil om lessen te trekken uit eerdere fouten en verbeteringen aan te brengen.” Tjin Asjoe is ook teleurgesteld dat het Bestuurscollege nog steeds geen prioriteitenlijst heeft ingediend aan de hand waarvan een beroep kan worden gedaan op extra middelen uit de regio-envelop.

Jonge talenten leren basispassen folkloredans

WILLEMSTAD — De jonge dansers van Simia Dance Company, de vooropleiding van dansschool Fina, volgden onlangs de workshop folkloristische dans. De lessen werden gegeven door Jessie Waal. Acht weken lang leerden ze de basispassen van onder andere de Curaçaose wals, mazurka, baile di sinta en tumba. De workshop werd afgesloten met een presentatie voor de ouders en geïnteresseerden.

Naast ballet, jazz, tap en moderne dans krijgen de leerlingen van Simia

Dance Company elk jaar een module folkloristische dans. Het traject van Simia

Dance Company is bedoeld om talentvolle jongeren voor te bereiden op audities voor de dansacademies in het buitenland. De jongeren worden getraind door bevoegde docenten. In de afgelopen jaren hebben 23 jongeren hun dromen gerealiseerd om van dans hun beroep te maken.

Minister Geerlings vraagt hulp voor snellere wederopbouw

DEN HAAG — De Sintmaartense minister van Financiën Perry Geerlings is tevreden over zijn werkbezoek aan Nederland. Samen met vertegenwoordigers van zijn ministerie besprak hij mogelijkheden om de wederopbouw te versnellen door de ondersteuning van projecten die buiten de reikwijdte van het Wederopbouwfonds vallen.

Foto: Orit Thomas

Minister Geerlings tijdens de persconferentie in Den Haag.

Geerlings bezocht onder meer vertegenwoordigers van de Algemene Rekenkamer, De Nederlandsche Bank, de Eerste en Tweede Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties en de ministeries van Financiën en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Naast algemene informatie over het Nationale plan voor de wederopbouw (NRRP) wilde hij duidelijk maken dat de wederopbouw veel meer omvat dan de projecten die door Nederland worden gefinancierd met 470 miljoen euro.

“Ik kan als minister van Financiën niet wachten op de goedkeuring van projecten door de Wereldbank, maar ik moet aan de slag. Hetzelfde geldt voor de andere ministers. Ook andere projecten moeten worden uitgevoerd”, zei Geerlings in een toelichting in het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van St. Maarten. Als voorbeeld noemde hij de belastingdienst, die ook voor de orkanen Irma en Maria aan een reorganisatie toe was. Een betere dienstverlening en kortere rijen dragen bij aan de bereidheid van mensen en bedrijven om hun belastingaangifte te doen. Bij dienstverlening horen ook goede afspraken met mensen die door de orkaan in de schulden zitten en dus geen belasting kunnen betalen. “Ik vind het belangrijk dat mensen wel geld overhouden voor de wederopbouw”, zei Geerlings. De minister noemde verder de schaduweconomie van St. Maarten. “Er zijn mensen die de haven binnenkomen met een grote container vol bouwmaterialen, hun spullen verkopen en vervolgens vertrekken zonder belasting te betalen”, zei hij.

De reorganisatie van de belastingdienst is belangrijk omdat het de inkomsten structureel verhoogt en St. Maarten vervolgens in staat stelt om meer wederopbouwprojecten zelf te financieren,

maar St. Maarten heeft zelf geen geld voor deze reorganisatie. Geerlings vroeg zijn gesprekspartners om mee te denken over mogelijkheden om die projecten toch uit te voeren. “We hebben de gereedschappen nodig om de wederopbouw te versnellen”, zei hij. Zelf denkt Geerlings aan toestemming van het College financieel toezicht om een extra lening af te sluiten of voor een extra gift, maar het zou al helpen als er minder strikte eisen voor de maandelijkse rapportages zijn om de regering iets meer ruimte te geven. Het bezoek leidde niet tot concrete toezeggingen, maar wel tot het voornemen om met elkaar in

gesprek te blijven over een oplossing, zei de minister.

Geerlings diende ook een verzoek in voor technische assistentie op verschillende gebieden. De afgelopen dagen werden verschillende aanvragen hiervoor eindelijk toegewezen door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, maar over een aantal moet nog een beslissing volgen. Als alternatief hebben St. Maarten, Curaçao en Aruba een eigen poule voor de uitwisseling van technische assistentie opgezet. “Het voordeel is dat deskundigen uit Curaçao en Aruba al bekend zijn met de situatie op St. Maarten”, zei de minister.

Bonairecursief

De toorn van Thor

Ergens in de verte hoor ik een vrachtwagen rijden. Zo’n grote, van de Stonecrusher of Empire. Tjonge wat maken die dingen een herrie.

Iets nats raakt mijn arm. Als het zo warm is hangen mijn rechterarm en been buiten het bed. Het natte wordt gevolgd door gehijg. Midden in mijn gezicht. Klapboem! Flits! De slaapkamer licht op en ik kijk in de paniekogen van mijn witte herder Boreas. Manlief heeft hem even tevoren naar binnen gehaald omdat het is gaan onweren.

Het was dus geen vrachtwagen maar Thor, de god van het onweer, die van verre zijn ongenoegen laat blijken. Het is inmiddels ook gaan regenen en de koelte die dit met zich meebrengt, vult het huis. Heerlijk, ik koel af. Klabam! Flits! Klabam! Thor, hangt nu boven ons hoofd. Wat hebben we misdaan dat hij zijn toorn zo over ons uitstrooit? Ik vind onweer en de daarbij horende lichtflitsen prachtig maar vannacht maakt hij het wel erg bont. De luidste knal die ik ooit heb gehoord dringt mijn oren binnen en blijft hangen in mijn slakkenhuis. Op het moment dat het zeer gaat doen dooft het geluid. Over heel mijn lichaam vormt zich kippenvel en zie ik dat Boreas van angst de donkere badkamer in rent. Hij was nooit bang voor onweer of knallen van vuurwerk. Daar waren we zo blij mee. Je kon hem gewoon mee naar buiten nemen al leek het overal oorlog. Dat is na deze nacht waarschijnlijk verleden tijd.

De lantaarnpaal even verderop is vol geraakt. De lamp hangt eruit. Wonderwel valt de stroom niet uit. Voor de zekerheid halen we toch maar alle apparatuur van het lichtnet. Net op tijd want daar is de plop die alles donker maakt. Het concert van Thor is nu op zijn hoog-

tepunt. Op de pauken en de dikke trom wordt vol verve geslagen en de scherpe kleine trom geeft roffels weg alsof het niets is. De lichtshow die erbij gepaard gaat, is van een ongekende schoonheid waar de band Queen in concert stikjaloers op zou zijn geweest.

Achter de veiligheid van onze ramen bekijken we dit natuurwonder. Ior, onze buurtzeel, sjokt verduwaasd over de weg, kijkt omhoog, begrijpt niet wat hem overkomt. Ik roep hem toe: “Ior, sukkel, ga beschutting zoeken. Dadelijk word je nog geroosterd!” Hij kijkt me meewarig aan en sjokt verder. De kunuku in, uit zicht. Hopelijk overkomt hem niets.

Voor ons zit er niet anders op dan de knallen, de lichtflitsen en het gedonder en geraas te ondergaan. Ooit zal het zijn weg vervolgen, wegtrekken naar Curaçao. Ik plug mijn oordoppen in, plaats het slaapmasker van de KLM voor mijn ogen en doe een poging te slapen. Thor verplaatst zich naar het westen en de rust lijkt enigszins terug te keren. Naast ons slaapkamerraam laten de Coquis van zich horen. Het concert van de fluitkikkers zwelt aan. Jakkas, nog steeds geen nachtrust in het verschiet. Wat maken die beesten een kabaal.

In het oosten wordt het langzaam lichter. Met de dageraad verstomt het gefluit ook. Eindelijk, slapen. Een natte neus drukt zich tegen mijn gezicht. Boreas geeft aan dat hij moet plassen. Gebroken kleed ik me aan. Straks weer een nacht. ZUCHT!

Karin

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zegingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

EXECUTORIALE OPENBARE VERKOOP

Op **donderdag 8 november 2018** des namiddags om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de “Aruba Surfside Marina”, L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, als bedoeld in artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

een perceel eigendomsgrond gelegen te Macuarima te Aruba, groot zeshonderd en dertig vierkante meter (630 m2), kadastraal bekend als Land Aruba, **Derde Afdeling Sectie D nummer 921**, met de zich daarop bevindende betonstenen opstal van een woonhuis, plaatselijk bekend als **“Macuarima 16-C”;**
Inzetprijs: Bij opbod Afl. 1.000,==

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris.

De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen.

Tot en met 24 oktober 2018 kan onderhands op het te executeren registergoed worden geboden bij een aan voornoemde notaris mr M.J.C. Tromp gericht geschrift.

Bieders dienen terstond een bankgarantie te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com/auction@notaristromp.com

EXECUTORIALE OPENBARE VERKOOP

Op **donderdag 8 november 2018** des namiddags om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de “Aruba Surfside Marina”, L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

het recht van erfpacht tot dertien november tweeduizend drie en zeventig op een perceel domeingrond, groot zevenhonderd negen en dertig vierkante meter (739 m2), gelegen te **Palm Beach** in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba, **Tweede Afdeling Sectie C nummer 2584**.
Inzetprijs: Afl. 130.000,==

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris.

De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen.

Tot en met 24 oktober 2018 kan onderhands op het te executeren registergoed worden geboden bij een aan voornoemde notaris mr M.J.C. Tromp gericht geschrift.

Bieders dienen terstond een bankgarantie te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com/auction@notaristromp.com

Saudi-Arabië erkent dood journalist Khashoggi

RIYAD — De Saudische autoriteiten hebben de dood van journalist Jamal Khashoggi bevestigd. Volgens de Saudische openbaar aanklager is er op het consulaat in Istanbul een gevecht tussen hem en mensen die hij daar ontmoette uitgebroken dat heeft geleid tot zijn dood, meldt de Saudische staatstelevisie.

Achttien Saudi's zijn in verband met het onderzoek naar de dood van de journalist in het consulaat in de Turkse stad op 2 oktober opgepakt. "Het onderzoek is nog gaande", liet de openbaar aanklager in een verklaring weten.

Koning Salman bin Abdulaziz al-Saud heeft het ontslag bevolen van twee hoge officials, Saud Al-Qahtani, een belangrijke adviseur van kroonprins Mohammed bin Salman en van Ahmed Asiri, de vicedirecteur van de veiligheidsdienst. De koning heeft een ministeriële commissie ingesteld onder leiding van kroonprins Bin Salman om de veiligheidsdienst te hervormen. De commissie met daarin de ministers van Binnenlandse en Buitenlandse Zaken en het hoofd van de veiligheidsdienst moeten binnen een maand rapport uitbrengen aan de koning. De Saudische koning had eerder op de dag telefonisch overleg gehad met de Turkse president Recep Tayyip Erdogan. Beiden hadden afgesproken dat de landen zullen samenwerken in het onderzoek naar de verdwijning van Khashoggi, meldde het Turkse persbureau *Anadolu*. De Turkse justitie was gisteren begonnen met het horen van

medewerkers van het Saudische consulaat in Istanbul. Volgens de Turkse autoriteiten is Khashoggi daar gemarteld en vermoord door een doodseskader dat in de morgen uit Saudi-Arabië in Turkije was aangekomen. De journalist was een criticus van kroonprins Bin Salman en woonde in de VS.

Witte Huis

Het Witte Huis laat weten dat het kennis heeft genomen van de verklaring van Saudi-Arabië, maar laat zich niet uit over mogelijke gevolgen. "We zijn bedroefd de bevestiging van de dood van meneer Khashoggi te vernemen en uiten ons medeleven aan zijn familie, verloofde en vrienden", zei woordvoester Sarah Sanders.

"We zullen het internationale onderzoek over dit tragische incident nauwgezet blijven volgen en aandringen op gerechtigheid die tijdig, transparant en in overeenstemming is met alle processen", luidde de verklaring van het Witte Huis.

President Donald Trump zei dat zijn voorkeur ernaar uitgaat dat de repercussies niet leiden tot het afzeggen van

wapendeals die de VS heeft gesloten met Saudi-Arabië. De VS sloten in mei 2017 een akkoord om voor 110 miljard dollar wapens te zullen leveren aan de golfstaat.

Rutte

Premier Mark Rutte wil dat 'de onderste steen boven komt' over de dood van Khashoggi. Nederland sluit zich aan bij de oproep van Frankrijk, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk om snel duidelijkheid te verkrijgen over wat er precies is gebeurd. Deze landen hebben aangedrongen op een geloofwaardig onderzoek.

Rutte zei dat vandaag in Kopenhagen, waar hij een bijeenkomst over duurzame ontwikkeling bijwoont. Rutte noemde de dood van de journalist 'een ongelofelijk trieste zaak'. Wel zei hij dat het 'op zichzelf goed is dat er eindelijk enige duidelijkheid is verschaft door Saudi-Arabië'.

De verdwijning van Khashoggi, die schreef voor onder meer Washington Post, heeft de relatie tussen Saudi-Arabië en het westen onder druk gezet. Minister Wopke Hoekstra van Financiën heeft zijn deelname aan een investeerdersconferentie volgende week in Riyad geannuleerd. Diverse andere gasten, onder wie de Franse minister van Financiën Bruno Le Maire en de Britse minister van Handel Liam Fox hadden al laten weten niet te zullen afreizen naar Saudi-Arabië.

Zelfmoordaanslag op verkiezingsdag Afghanistan

Er waren ook problemen met speciale apparatuur waarmee vingerafdrukken en foto's van kiezers worden genomen, om stembusfraude tegen te gaan.

KABUL — Een zelfmoordaanslag bij een stembureau in het noorden van de Afghaanse hoofdstad Kabul heeft vandaag ten minste vijftien mensen gedood. Er waren nog veel meer gewonden, zei een veiligheidsofficier.

De ontploffing kwam toen er nog steeds werd gestemd voor de parlementsverkiezingen. De autoriteiten vreesden al dat deze een doelwit zouden zijn voor militante aanvallen.

Op diverse plaatsen in Afghanistan blijven de stembureaus een dag langer open, omdat de verkiezingen chaotisch verlopen. De

kiescommissie maakte bekend dat op plaatsen waar problemen zijn ook morgen nog kan worden gestemd. Geweld en organisatorische problemen overschaduwden de eerste parlementsverkiezingen in acht jaar.

Voor de zelfmoordaanslag waren op de verkiezingsdag al zeker elf mensen omgekomen door geweldsinci-

denten. Los van de gewelddadigheden zijn er problemen met materieel. Diverse stembureaus gingen te laat open. Ook zijn er problemen met speciale apparatuur waarmee vingerafdrukken worden afgenomen in combinatie met foto's van kiezers, met het idee dat hiermee stembusfraude kan worden tegengegaan.

Van zo'n 2000 van de ruim 7000 stembureaus werd op voorhand al besloten dat ze dicht zouden blijven, omdat de veiligheid in het geding is.

Duizenden Britten eisen referendum brexitdeal

Veel Britse jongeren zijn tegen de brexit.

LONDEN — Duizenden Britten, onder wie veel jongeren, zijn in Londen de straat op gegaan om een tweede brexit-referendum te eisen. Als de regering erin slaagt om met de Europese Unie afspraken te maken over de voorwaarden van het Britse vertrek, dan moet het volk de kans krijgen zich daarover uit te spreken, vinden de betogers.

De demonstranten in Londen droegen onder meer Europese vlaggen bij zich en borden met slogans als 'Exit brexit'. Een jonge demonstrant had de boodschap: "Ik

ben 16. Brexit heeft mijn toekomst afgepakt."

Premier Theresa May is tegen een tweede referendum, maar binnen haar partij zijn

ook voorstanders. Het is de Britse regering en de resterende 27 EU-landen overigens nog niet gelukt om overeenstemming te bereiken over de scheiding en de relatie daarna. Eigenlijk had er al een akkoord moeten zijn, maar dat bleek onhaalbaar. Brexitonderhandelaar Michel Barnier kreeg eerder deze week meer tijd voor de onderhandelingen met het Verenigd Koninkrijk.

2018 nu al in top drie zonnigste jaren

AMSTERDAM — Met nog ruim twee maanden te gaan, staat 2018 nu al in de top drie van meest zonnige jaren ooit. Het record, dat dateert uit 2003, staat op 2100 uur zon. Dit jaar heeft de zon in Nederland gemiddeld al 1904 uur geschenen.

Met de maanden november en december erbij, kan 2018 uitkomen op 2045

uur, verwacht *Weeronline*. Dan zou 2018 het op één na zonnigste jaar zijn volgens

het weerbureau. Met 1956 zonuren staat het jaar 1959 nu nog op de tweede plaats.

Het gemiddelde in Nederland is 1639 uren zon per jaar. Met de officiële metingen is begonnen in 1901.

WhatsApp weert spam bij verkiezingen Brazilië

BRASÍLIA — Berichtenservice WhatsApp heeft aangekondigd dat het 'onmiddellijke juridische actie' zal ondernemen tegen bedrijven die spam-berichten rondsturen in de aanloop naar de Braziliaanse presidentsverkiezingen van 28 oktober. Volgens de service, die eigendom is van Facebook, worden door bedrijven via sociale media honderdduizenden berichten verstuurd met mogelijk nepnieuws.

Een krant in São Paulo meldde donderdag dat aanhangers van de rechtse pre-

sidentskandidaat Jair Bolsonaro voor fondsen hadden gezorgd om via berichten

aanvallen uit te laten voeren op de linkse concurrent Fernando Haddad. Bolsonaro ontkende dat hij had opgeroepen tot de desinformatiecampagnes. Het hoogste verkiezingscollege TSE in Brazilië heeft groen licht gegeven voor een onderzoek naar de bulkberichten tegen presidentskandidaat Haddad.

Zoon zit achter groot drugslab Lage Zwaluwe

LAGE ZWALUWE — De zoon van een echtpaar uit Lage Zwaluwe dat eerder deze maand was aangehouden na de ontdekking van een groot drugslaboratorium in een loods heeft zich bij de politie gemeld.

Hij blijkt gebruiker van de loods in de Noord-Brabantse plaats te zijn en is aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij het vervaardigen van drugs. In de loods midden in een woonwijk werd amfetamine geproduceerd. Er werd naar schatting zo'n 30.000 liter drugsafval aangetroffen. De ouders van de man, een 73-jarige man en een 66-jarige vrouw, zijn vrijgelaten. In een naastgelegen woning werd ook nog een ondergrondse hennepkwekerij aangetroffen met enkele honderden planten.

Mexico houdt migrantenstoet tegen aan grens

TECUN UMAN — De Mexicaanse politie heeft honderden migranten uit andere Midden-Amerikaanse landen tegengehouden aan de grens met Guatemala. De migranten maken deel uit van een groep van in totaal zo'n vierduizend mensen die in een stoet door Honduras en Guatemala is getrokken en de Verenigde Staten als eindbestemming heeft. President Donald Trump heeft gedreigd de grens tussen Mexico en de VS te sluiten als de 'mars der migranten' dat punt bereikt.

Voor de handelsbetrekkingen zou sluiting van die grens zeer nadelig zijn. De Mexicaanse autoriteiten hebben daarom besloten de karavaan niet door Mexico te laten trekken. Individuele migranten mogen wel een procedure opstarten om Mexico in te mogen, of er asiel aan te vragen, zei de Mexicaanse minister van Buitenlandse Zaken Luis Videgaray eerder.

Honderden migranten deden een poging om bij de plaats Tecun Uman Mexico binnen

De migranten strandden op de grensbrug tussen Guatemala en Mexico.

te komen, maar stuitten op de Mexicaanse politie. Die meldde later dat zes agenten gewond zijn geraakt.

Na de botsing met de politie bleef de groep bivakkeren op de grensbrug tussen beide landen. Ze brachten er de nacht door. Sommigen zeiden van plan te zijn huiswaarts

te keren. De presidenten van Honduras en Guatemala hebben gezegd dat hun landen daarbij willen assisteren. Lang niet iedereen op de brug leek van plan om het op te geven. "Ik ga vechten, het nog een keer proberen", zei een Hondurese vrouw die met vier tienerkinderen haar land verliet vanwege

werkloosheid en gewelddadigheden.

Trump zei het optreden van de Mexicaanse politie 'zeer te waarderen'. Hij herhaalde nog eens dat hij het leger naar de grens met Mexico zal sturen als de grote groep migranten daar alsnog weet te komen.

Euro

Winst

AMSTERDAM — De AEX-index sloot gisteren met een winst van 0,3 procent op 525,17 punten. De handel stond onder meer in het teken van de Italiaanse begrotingsplannen. De MidKap daalde 0,8 procent tot 743,08 punten. De beursgraadmeters in Parijs en Frankfurt verloren tot 0,6 procent. Londen won 0,3 procent. De hoofdindex in Milaan eindigde nagenoeg vlak. Randstad verloor 3,5 procent. De tegenwind die het Amerikaanse Manpower voorzielt, geldt met name voor zijn activiteiten in een aantal Europese landen. Het bericht dat techconcern Uber overweegt om ook personeel te gaan uitzenden deed de waarde van het aandeel Randstad ook al geen goed. In de MidKap verloor luchtvaartcombinatie Air France-KLM 3 procent. Eerder stond het aandeel nog lager. Dat verlies werd deels ingelopen nadat Franse vakbonden en Air France bekendmaakten een cao-akkoord te hebben gesloten. Daarmee kwam een langslappend loonconflict ten einde. Berichten over een op handen zijnde akkoord zorgde donderdag al voor opluchting bij beleggers. Bij de kleinere bedrijven in Amsterdam raakte Wessanen 6,3 procent kwijt na cijfers. In Parijs zakte bandenmaker Michelin 11 procent na een waarschuwing voor tegenvallende verkopen. Het Franse telecom- en bouwbedrijf Bouygues kelderde 12 procent na een winstalarm. Ook automaker Daimler kwam met een winstwaarschuwing en verloor in Frankfurt krap 2 procent. In Zürich won Nestlé 3 procent. Het concern dat verzorgingsproducten en levensmiddelen maakt, zou met adviseurs in gesprek over een mogelijke verkoop van zijn divisie voor huidverzorging.

Wall Street

Gemengd

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York gingen gisteren gemengd het week-einde in. De handel bleef voorzichtig na de stevige koersverliezen een dag eerder. Wederom kregen beleggers op Wall Street een flinke hoeveelheid kwartaalcijfers voorgeschoteld, onder meer van industrieel conglomeraat Honeywell, verzorgings- en schoonmaakmiddelenproducent Procter & Gamble (P&G) en creditcardmaatschappij American Express.

De leidende Dow-Jonesindex eindigde 0,3 procent hoger op 25.444,34 punten. De brede S&P 500 zakte licht tot 2767,78 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq daalde 0,5 procent tot 7449,02 punten.

P&G, bekend van merken als Gillette, Braun, Pampers en Ariel, kampte afgelopen maanden met ongunstige wisselkoerseffecten, maar boekte wel meer winst. Beleggers zetten het aandeel 9 procent hoger. American Express won 3,8 procent nadat het derde kwartaal werd afgesloten met een recordomzet.

Honeywell, dat in het derde kwartaal meer winst maakte op een hogere omzet, verloor ruim 1 procent aan beurswaarde. Het concern stelde zijn verwachtingen voor dit jaar naar beneden bij, naar aanleiding van de afsplitsing van onderdelen. Andere bedrijven die met kwartaalberichten kwamen, waren uitzendconcern Manpower (min 3,8 procent), betalingsverwerker PayPal (plus 9,4 procent) en advertentie- en marketingbureau Interpublic (plus 9,6 procent). Oliedienstverlener Schlumberger bewoog amper na resultaten.

Ryanair: Sluiting Eindhoven geen vergelding

DEN BOSCH — De sluiting van de basis van Ryanair op Eindhoven Airport is geen vergelding voor de stakingen van de Nederlandse piloten. De resultaten van de Ierse luchtvaartmaatschappij op het vliegveld stonden al langer onder druk, onder meer vanwege de beperkte openingstijden en groei mogelijkheden en de hogere kosten. Ryanair heeft dat gisteren betoogd in een kort geding dat zestien piloten hebben aangespannen tegen het besluit van de Ierse prijsvechter om vier vliegtuigen weg te halen uit Eindhoven.

Het openen en sluiten van bases hoort bij het bedrijfsmodel, aldus advocaat Paul Lugard van de luchtvaartmaatschappij. “In een competitieve markt moet perso-

neel flexibel kunnen worden ingezet. De arbeidsvoorwaarden van Ryanair zijn erop toegesneden. De lagere ticketprijzen en hogere olieprijzen dwingen Ryanair om

goedkoper te gaan werken. Ryanair moet ingrijpen op de duurdere en minder efficiënte bases. In 2019 zullen nog veertien bases worden gesloten”, zei hij tegen de rechter in Den Bosch. De piloten zeggen dat ze zijn bedreigd en geïntimideerd om niet te staken. Na twee stakingen van de piloten kondigde Ryanair begin oktober aan de vluchten van en naar Eindhoven per 5 november vanuit het buitenland af te handelen. De vliegers hebben het aanbod

gekregen om te gaan werken op bases in uithoeken van Europa of in het noorden van Afrika. De piloten gaan uit van een vergeldingsmaatregel en willen dat de rechter hun overplaatsing naar het buitenland verbiedt. Een poging van beide partijen op verzoek van de rechter om er onderling nog uit te komen, mislukte gistermiddag. De rechtbank in Den Bosch doet op 1 november uitspraak.

Recordomzet voor American Express

Foto: AFP

NEW YORK — American Express heeft het derde kwartaal van het jaar afgesloten met een recordomzet van 10,1 miljard dollar.

Volgens het bedrijf zorgden met name de betalingen door consumenten en kleinere bedrijven voor de toename met 9 procent in

vergelijking met een jaar eerder. De winst van het bedrijf steeg in de periode met 22 procent tot 1,6 miljard dollar. Bij de consumenten-

tak viel de winst 15 procent hoger uit op 779 miljoen dollar. Bij de commerciële tak was sprake van een winstgroei met een vijfde tot 606 miljoen dollar. Voor het hele jaar rekt American Express op een omzetgroei van 9 tot 10 procent.

Het bedrijf verhoogde ook zijn winstverwachting, mede geholpen door het vooruitzicht van verdere rentestappen door de Federal Reserve. Dergelijke ontwikkelingen vertalen zich doorgaans direct in hogere winst- en omzetcijfers.

Britse ex-politicus communicatiebaas Facebook

LONDEN — Nick Clegg, in het verleden vicepremier van Groot-Brittannië, gaat aan de slag bij Facebook. Hij wordt hoofd communicatie en publiek beleid. Volgens de Financial Times gaat hij in januari aan de slag op het hoofdkantoor van Facebook in Menlo Park, een voorstad van San Francisco.

Clegg heeft een Nederlandse moeder en spreekt vloeiend en accentloos Nederlands. Hij is lid van de Liberal Democrats. Die partij zat tussen 2010 en 2015 in de Britse regering, samen met de Conservatieven van pre-

mier David Cameron. Clegg was als partijleider ook vicepremier. Bij de verkiezingen vorig jaar verloor hij zijn zetel in het parlement. De overstap naar Facebook is opvallend; er zijn weinig Europese politici in de techwereld. De Financial Times denkt dat Clegg de banden van Facebook met de Europese instellingen moet verbeteren. Clegg volgt Elliot Schrage op. Die moest Facebook door schandalen over privacy-schending, verkiezingsmenging en nepnieuws heen loodsen. Schrage kondigde in juni zijn vertrek aan, na tien jaar bij het sociale mediabedrijf.

Banenverlies bij speelgoedbedrijf Hasbro

PAWTUCKET — De Amerikaanse speelgoedfabrikant Hasbro is van plan het mes te zetten in het personeelsbestand. Het gaat om een ‘enkelcijferig percentage’, dus minder dan 10 procent van de circa 5000 banen bij het bedrijf wereldwijd.

Hasbro is maker van speelgoed zoals Star Wars, Transformers, My Little Pony, Disney Frozen en het bordspel Monopoly. Volgens de woordvoerder gaat het om organisatorische veranderingen

bij Hasbro. De ingreep zou nodig zijn door het veranderend gedrag van consumenten en de manier waarop detailhandelsbedrijven producten verkopen.

Het bedrijf had eerder flink te lijden onder de ondergang van de grote Amerikaanse speelgoedwinkelketen Toys ‘R’ Us, een belangrijke klant van Hasbro. Vorig jaar waren er nog speculaties over een mogelijke fusie van Hasbro met rivaal Mattel, bekend van onder meer Barbie en Fisher-Price.

GE en Siemens azen op miljardencontract Irak

BAGDAD — Industriële concerns Siemens en General Electric (GE) azen op een miljardencontract in Irak voor de ontwikkeling van energiecentrales. Volgens een Irakese regeringswoordvoerder zijn beide bedrijven nog in de race voor de opdracht. Het contract heeft een waarde tot wel 15 miljard dollar.

Eerder meldden Amerikaanse functionarissen dat er een principeakkoord zou zijn gesloten met het Amerikaanse GE. De regering-Trump zou

daarbij hebben gedreigd met maatregelen tegen Irak als de opdracht naar het Duitse concern Siemens zou gaan. Daarbij zou afgelopen week-einde nog een breder akkoord zijn gesloten tussen de VS en Irak voor de ontwikkeling van de energiesector.

Maar volgens de Iraakse zegsman wordt de uiteindelijke keuze binnenkort gemaakt en staan de partijen op ‘gelijke voet’. Politiek zou volgens de Iraakezen geen rol spelen bij de gunning. In plaats daarvan wordt gelet op werkgelegenheid, duur van de werkzaamheden en bankgaranties.

EU gaat onderhandelen over import rundvlees VS

BRUSSEL — De EU-lidstaten geven de Europese Commissie toestemming om onderhandelingen te openen met de Verenigde Staten over de export van hormoonvrij rundvlees. De twee economische machtsblokken hebben een langlopend conflict over de hoeveelheid vlees die de Amerikanen mogen invoeren in de EU.

Voor de invoer wereldwijd van hormoonvrij rundvlees in de EU geldt een maximum van 45.000 ton per jaar. Die totale hoeveelheid wordt niet verhoogd, maar de VS zouden een groter aandeel moeten

kunnen leveren. Washington had twee jaar geleden gevraagd de afspraken opnieuw te bekijken. Het verbod op de import van met hormonen behandeld vlees blijft. De stap past in het streven van beide partijen om de handelsbetrekkingen te verbeteren. Sinds president Donald Trump deze zomer importheffingen op staal en aluminium invoerde en de EU tegenmaatregelen nam met heffingen op Amerikaanse producten, zijn de transatlantische spanningen opgelopen. Onderhandelingen over het wederzijds verlagen van handelstarieven verlopen stroef.

‘Tesla bouwt bijna 1000 auto’s per dag’

PALO ALTO — Automaker Tesla bouwt nu bijna 1000 auto’s per dag. Dat meldde autonieuwssite Electrek op basis van een ingewijde met kennis van de zaak.

Volgens de bron ging het vorige week om 6800 auto’s, waarvan 4800 Model 3’s. Voor dit kwartaal staat de teller nu op

ruim 18.300 voertuigen, waarvan circa 12.200 wagens van de Model S. Onlangs kwam Tesla met productiecijfers over het derde kwartaal. Volgens het bedrijf rolden er in totaal 80.142 voertuigen van de band, een stijging van 50 procent ten opzichte van het eerdere record dat in het tweede kwartaal werd gehaald.

Apple-event eind oktober in Brooklyn

NEW YORK — Techreus Apple houdt op 30 oktober in New York een event. Tijdens de bijeenkomst, de derde dit jaar, zal Apple naar verwachting de nieuwste tablets en MacBooks onthullen. Deze apparaten zijn voor het concern doorgaans iets minder belangrijk. Het meeste geld verdient Apple met de immens populaire iPhones en de Apple Watch.

Het evenement dat in Brooklyn wordt gehouden, zal naar verwachting ook iets ingetogener zijn dan normaal. Vorige maand lanceerde het bedrijf nog de nieuwste iPhones tij-

dens een evenement op het hoofdkantoor in Cupertino. Kenners rekenen onder meer op verbeteringen van de iPad Pro-lijn, waarbij de randen zullen worden verwijderd. Daarmee wordt de tablet vergelijkbaar met de iPhone Xs. Van de nieuwe iPad wordt ook verwacht dat ze het Face ID-gezichtsherkenningssysteem hebben. Deze toepassing vervangt de Touch ID-vingerafdruklezer.

De nieuwe MacBooks zullen volgens kenners de verouderde MacBook Air kunnen vervangen. Ze bieden daarbij een goedkoop alternatief voor de MacBook Pro.

‘Italiaanse crisis anders dan Griekse’

ENGLEWOOD CLIFFS — Als de spanningen rond de Italiaanse overheidsbegroting uitmonden in een financiële crisis, dan zal die wezenlijk anders zijn dan de Griekse schulden crisis van een aantal jaren geleden. Dat zegt voormalig Eurogroepvoorzitter Jeroen Dijsselbloem in een interview met de Amerikaanse zender CNBC.

“Gezien de wijze waarop Italiaanse banken en de economie zijn georganiseerd, zal een crisis een implosie zijn, geen explosie”, zegt Dijsselbloem. Bij de Griekse schuldenproblematiek was er volgens hem een groot risico dat de cri-

sis zou overslaan op de rest van de eurozone. In Italië is dat minder het geval, omdat het land ‘voor een groot deel zichzelf financiert’. Zorgen om het huishoudboekje van Italië spelen weer op sinds de huidige, Eurosceptische regering het begrotingstekort harder wil laten oplopen dan het vorige kabinet de Europese Commissie had beloofd. Dat zou zorgen voor verder oplopende schulden, terwijl Rome al voor 130 procent van zijn bruto binnenlands product in het krijt staat. “Dat is best zorgelijk”, zegt Dijsselbloem. “Er komt een confrontatie, en ik denk dat de Commissie geen andere keuze heeft dan die aan te gaan.”

NEW YORK				AMSTERDAM			
19-Oct				19-Oct			
DOW JONES	25,507.93	0.51%		AEX	526.08	0.42%	
S&P 500 INDEX	2,792.24	0.85%		ARCELORMITTAL	23.87	-3.48%	
NASDAQ	7,529.17	0.59%		AEGON NV	5.35	0.49%	
AMAZON.COM INC	1,791.15	1.15%		KONINKLUKE AHOL	20.06	0.77%	
APPLE INC	219.99	1.84%		AKZO NOBEL	74.40	0.27%	
BAIDU INC-SP ADR	193.58	0.89%		ASML HOLDING NV	154.12	-0.77%	
BERKSHIRE HATH-B	210.30	0.77%		DSF (ECONN)	78.76	-0.98%	
BOEING CO/TE	355.76	-1.00%		HAL TRUST	144.20	-0.55%	
CITIGROUP INC	69.27	0.95%		HEINEKEN NV	79.96	1.86%	
COCA-COLA CO	46.10	1.06%		ING GROEP NV	10.56	-0.40%	
COSTCO WHOLESALE	229.88	0.57%		KPN (KONIN) NV	2.41	0.88%	
WALT DISNEY CO	118.41	1.92%		KONINKLUKE PHIL	34.88	-1.90%	
3D SYSTEMS CORP	16.93	-1.46%		RANDSTAD NV	42.84	-3.51%	
EBAY INC	28.87	-3.51%		ROYAL DUTCH-SHA	28.59	1.08%	
FACEBOOK INC-A	155.03	0.07%		TOMTOM	6.79	1.25%	
GENERAL ELECTRIC	12.52	1.13%		TOTAL SA	52.94	0.27%	
ALPHABET INC-A	1,107.53	0.88%		UNILEVER NV-CVA	47.45	3.03%	
HP INC	24.10	1.39%		W.P. STEWART HOL	458.06	-1.74%	
HOME DEPOT INC	180.32	-0.07%					
INTEL CORP	44.72	-0.56%		SCOTIABANK FUNDS			
JOHNSON&JOHNSON	139.23	-0.19%		MONEY MARKET	13.2786	0.01%	
MICROSOFT CORP	109.91	1.30%		US DOLLAR BOND	2.5692	0.01%	
PROCTER & GAMBLE	85.77	6.89%		GLOBAL GROWTH	3.0607	-1.95%	
ROYAL DUTCH-ADR	65.64	1.45%		US GROWTH	16.4011	-1.67%	
STARBUCKS CORP	58.84	0.34%		CANADIAN GROWTH	2.5894	-1.46%	
TWITTER INC	29.48	0.65%		FUNDS			
WALLMART INC	96.91	0.77%		BGF CONT EUR FLEX	27.11	-1.09%	
EXCHANGE TRADED FND				BGF EMKT BOND	17.20	-0.58%	
ALERIAN MLP - AMLP	10.62	0.95%		BGF FIX INC GBL OP	13.91	0.00%	
ISH GBL HY BD - GHYG	48.75	0.18%		BGF GBL ALLOCATION	54.87	-0.25%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	84.94	0.11%		BGF USD CORE BOND	16.10	-0.19%	
ISH SELECT DIV - DIVY	97.73	0.70%		BGF USD HI YIELD BND	32.68	-0.03%	
ISH MSCI EMKT - EEM	39.83	1.35%		TEMPLETON GBL BND	25.14	-0.67%	
ISH MSCI PAC - EPP	42.59	0.95%		TEMPLETON ASIAN SM	47.23	-0.90%	
ISH RUSSELL - IWV	163.97	0.48%		CURRENCIES			
ISH S&P 500 - SPY	167.28	0.52%		YEN/USD	112.5000	0.26%	
ISH EUROPE - IEV	42.28	0.79%		EURO/USD	1.1487	0.30%	
INVESCO QQQ TRUS	174.73	0.90%		CAN/USD	1.3114	0.22%	
INVESCO DB COMMO	17.74	0.51%		GBP/USD	1.3036	0.14%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	36.08	0.89%		COMMODITIES			
SPDR S&P MID 400	343.20	0.07%		OIL WTI	69.59	1.37%	
SPDR S&P 600 SMA	69.20	0.16%		GOLD	1226.24	0.04%	
VANGUARD REIT - VNQ	78.18	0.94%		SILVER	14.61	0.23%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	54.25	0.84%		WHEAT	517.75	0.93%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Reclame voor cosmetische ingrepen aan banden

Foto: Shutterstock

Reclame voor cosmetische ingrepen moet voortaan voldoen aan regels. Zo mogen advertenties niet misleidend zijn, geen garanties over het resultaat voorspiegelen, niet op minderjarigen zijn gericht en niet aanzetten tot het ondergaan van te veel behandelingen.

De Nederlandse Stichting Esthetische Geneeskunde heeft de regels zelf opgesteld. Wie vindt dat een advertentie voor een medische cosmetische behandeling misleidend is, kan er in het

vervolg dus een klacht over indienen bij de Reclame Code Commissie (RCC).

Minister Bruno Bruins van Medische Zorg is blij met de afspraken. "Medisch cosmetische behandelingen zijn nooit zonder risico. Het is belangrijk dat mensen daar goed en juist over worden geïnformeerd. Deze code voor reclames kan daar een goede bijdrage aan leveren", vindt hij. Alle adverteerders in de sector moeten zich aan de nieuwe regels houden.

Schotse fietst in 125 dagen wereld rond

De Schotse Jenny Graham (38) is als eerste vrouw alleen de wereld rondgefietst in 125 dagen met medeneming van al haar bagage. Ze arriveerde donderdagavond in Berlijn bij de Brandenburger Tor, waar ze op 16 juni in oostelijke richting was vertrokken. Met haar prestatie verdiende ze een plek in het Guinness Book. Het oude record stond op 144 dagen. Graham legde in totaal onge-

veer 29.000 kilometer af. De vier transfers per vliegtuig en een boottocht zijn daarbij niet inbegrepen. De avonturierster uit Inverness deed op haar sportieve reis veertien landen aan op vier continenten. De gekozen route liep onder meer door Litouwen, Rusland, Mongolië, China (Peking), Australië (Perth-Brisbane), Nieuw-Zeeland, de Verenigde Staten (Anchorage), Canada (Halifax), Portu-

gal, Frankrijk en Nederland (Limburg). Graham had zich voorgenomen per dag zestien uur op de fiets te zitten en een kleine 300 kilometer te rijden. Op haar website schatte ze het totaal aantal verbruikte calorieën op 660.000. Bij terugkeer in de Duitse hoofdstad wachtten behalve juichende familie, vrienden en de Britse ambassadeur ook hamburgers voor de ergste trek.

Bredase heeft als eerste een 'X' in paspoort

Voor het eerst in Nederland krijgt iemand een paspoort zonder geslachtsaanduiding. Leonne Zeegers uit Breda heeft vanaf gisteren een neutrale 'X' in haar paspoort. Die komt in plaats van de 'V' die

tot nu toe haar geslacht aanduidt. Ze voelt zich namelijk als intersekse persoon man noch vrouw. De rechtbank in Roermond besloot eerder dit jaar dat geslacht geen kwestie is van ge-

slachtskenmerken maar van genderidentiteit. Daarom mag Zeegers zonder mannelijk of vrouwelijk geslacht geregistreerd staan. Ze is daarmee de eerste Nederlander met een 'X' in haar paspoort.

Foto: AFP

Mensen

Gorilla geboren in Artis

Foto: Artis, Ronald van Wieren

Artis heeft er een jonge gorilla bij. De westelijke laaglandgorilla kwam donderdag ter wereld in de Amsterdamse dierentuin. Moeder en kind maken het goed. Vlak na de geboorte was het even spannend, want de moeder pakte haar baby niet meteen op. Ze was vooral druk met het bestuderen en opeten van de nageboorte, aldus de dierentuin. Daarna nam ze het jong toch bij zich,

waarop het begon te drinken. Het geslacht van de nieuwe aanwinst is nog niet bekend. Het is het zesde jong voor de moederaap. Eén van haar baby's werd dood geboren. De westelijke laaglandgorilla is een ernstig bedreigde diersoort. In Artis leven een volwassen mannetje, drie vrouwen, vier jonge mannetjes, een jong vrouwtje en dus nu de pasgeboren baby.

Minimumlengte Spaanse soldaten omlaag

Foto: Shutterstock

Het Spaanse ministerie van Defensie heeft de minimumlengte van vrouwen in het leger verlaagd naar 1,55 meter. De minimumlengte van een mannelijke militair blijft 1,60 meter, meldten Spaanse media gisteren. Minister van Defensie, Mar-

garita Robles Fernández, heeft gewaarschuwd dat het gedeeltelijke verbod van versieringen op het lichaam van kracht blijft. Zo zijn bijvoorbeeld tatoeages en piercings niet toegestaan als ze zichtbaar zijn met een uniform aan.

Fransman bewaart lichaam vader jaren in huis

Een Fransman heeft het gemummificeerde lichaam van zijn vader ongeveer tien jaar bewaard in zijn woning in Saint-Quentin. Een familielid deed de morbide vondst nadat de zoon zelf was overleden, bericht de krant *Courrier Picard*. De politie had na de dood van de 79-jarige André Arnaud al poolshoogte genomen in het huis in de Noord-Franse plaats, maar zag het

lichaam van de vader over het hoofd. Een neef vond het lijk later onder een laken. De vader is vermoedelijk door natuurlijke oorzaken om het leven gekomen. Hij woonde jarenlang bij zijn zoon, die ook zijn verzorger was.

Veel leerlingen zwanger op school Zuid-Afrika

Op een middelbare school in het noordoosten van Zuid-Afrika zijn 36 scholieren zwanger. De meisjes zijn tussen de veertien en achttien jaar oud, zegt woordvoerder Neil Shikhwambana van het ministerie van Volksgezondheid van de provincie Limpopo. Het ministerie onderzoekt de oorzaak van het hoge aantal zwangerschappen op de school in de regio Vhembe. "Het is verrassend", zegt Shikhwam-

bana. "Normaliter zijn er op een school niet zo veel zwangerschappen." De school in de buurt van de stad Thohoyandou telt ongeveer 900 leerlingen. Tienerzwangerschappen in Zuid-Afrika komen vaak voor, vooral in de landelijke gebieden zoals Limpopo. In heel Zuid-Afrika heeft ongeveer 15 procent van alle vrouwen minstens één kind voor ze negentien is.

Laatste ijsbeer Zuid-Korea overleden

De laatste ijsbeer in Zuid-Korea, Tongki, is overleden. De 24 jaar oude beer stierf in een pretpark ten zuiden van Seoul naar het zich laat aanzien door ouderdom, meldde het persbureau *Yonhap*.

Foto: Shutterstock

De beer leefde alleen sinds 2015, toen er andere ijsberen waren doodgegaan. Activisten hebben zich toen voor Tongki ingespannen om hem een aangename oude dag in betere levensomstandigheden te bezorgen. Alles was geregeld om Tongki over enkele weken over te brengen naar Yorkshire Wildlife Park in Noord-Engeland, waar ijsberen 40.000 vierkante meter tot hun beschikking hebben.

Het Yorkshire Wildlife Park in Doncaster heeft een van de grootste ijsberenreservaten ter wereld en zag enthousiast uit naar de komst van Tongki. Die zou bij vier andere ijsberen komen te wonen. De Zuid-Koreaanse Tongki kwam in 1997 naar de zoo van het pretpark Everland in Yongin.

Luxe speedboot blijkt vervalsing

Na dure merkkleding en horloges lijkt de productpiraterij bezig geheel nieuwe markten aan te boren. De Duitse verkeerspolitie maakte gisteren bekend bij een controle op een snelweg in de buurt van Offenburg een vervalste speedboot te hebben ontdekt.

De originele tweemotorige versie van een gerenommeerde Zweedse fabrikant kost rond de 450.000 euro. Toen de nieuwsgierige beamtten het dure speeltje eens goed van dichtbij bekeken, kwamen ze tot de slotsom dat het vaartuig

namaak was. Een firma uit de Letse hoofdstad Riga had het vaartuig goedkoop nabgebouwd en probeerde het op internationale beurzen als echt aan de man te brengen.

Het onderschepte transport was op de terugweg van Barcelona naar de volgende tussenstop in Rijnland-Palts. Daar zouden de handelaars de nepboot aan nieuwe potentiële klanten laten zien. De politie heeft de vervalsing in beslag genomen en doet nu in verscheidene landen onderzoek naar de betrokkenen en hun slachtoffers.

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Buckles

By David Gilbert

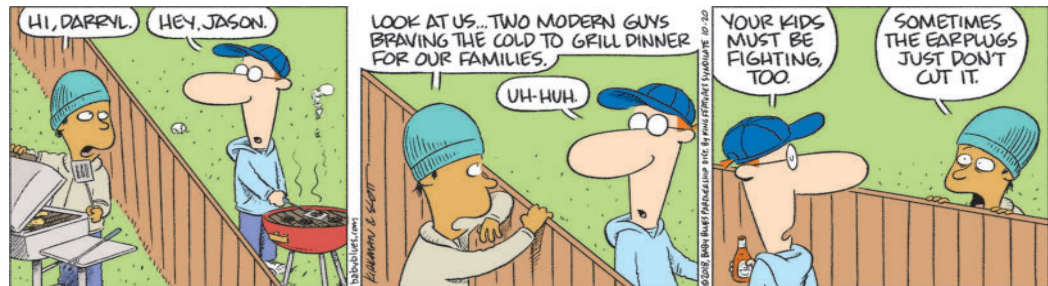
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Tennisster Bertens tegen Kerber, Osaka en Stephens

Foto: AFP

Kiki Bertens (r) gisteren op het gala van de WTA Finals.

SINGAPORE — Tennisster Kiki Bertens treft bij de WTA Finals Angelique Kerber, Naomi Osaka en Sloane Stephens. De 26-jarige Wateringse is ingedeeld in de rode groep van het prestigieuze eindejaarstoernooi in Singapore. Loting bepaalde dat Caroline Wozniacki, Petra Kvitova, Elina Svitolina en Karoline Pliskova de witte groep vormen.

De strijd om de winst van de WTA Finals, met een prijzenpot van 6 miljoen euro, begint morgen. De beste acht tennissters van het jaar komen in actie. Bertens

is de nummer negen van de jaarranking maar door afzegging van de nummer één van de wereld Simona Halep mag ze alsnog meedoen. Bertens is de eerste Ne-

derlandse tennisster, sinds Brenda Schultz-McCarthy in 1997, die mag meedoen aan het slottoernooi van het seizoen. “Ik ben heel blij met mijn seizoen. Om het af te sluiten op de WTA Finals is de ultieme prijs”, zei Bertens eerder. Dit jaar won de beste tennisster van Nederland drie WTA-titels: in Charleston, Cincinnati en Seoul.

De Duitse Kerber, nummer

twee van het jaar, is nu als eerste geplaatst in Singapore. De Japanse Osaka derde en de Amerikaanse Stephens is als vijfde ingeschaald. Bertens is als vanzelfsprekend de nummer acht en laatste van de plaatsingslijst.

Kerber won dit jaar Wimbledon en Osaka wist recentelijk de US Open op haar naam te schrijven. Stephens stond dit jaar in de finale van Roland Garros en wist vorig jaar de US Open te winnen. Bertens speelde in haar loopbaan eenmaal tegen zowel Stephens als Osaka en verloor beide partijen. Dit jaar trof Bertens Kerber op Roland Garros en verloor ze in twee tiebreaks. Twee jaar eerder verraste de Nederlandse Kerber nog in de eerste ronde van het grandslamtoernooi op gravel.

De huidige nummer tien van de wereldranglijst was vorig jaar ook van de partij in Singapore, maar toen in het dubbel. Bertens bereikte met haar Zweedse partner Johanna Larsson zelfs de finale, maar die verloren ze. Bertens werd door de WTA gisteren na de loting verkozen tot Most Improved Player of 2018. Ze is de eerste Nederlandse die de prijs voor de speelster met de meeste vooruitgang ontving.

Koploper Go Ahead wint topper in Almere

ALMERE — Go Ahead Eagles heeft de topper in de eerste divisie tegen Almere City nipt gewonnen. In Almere werd het 1-0 voor de voetbalclub uit Deventer. Istvan Bakx nam vlak voor rust het doelpunt voor zijn rekening.

Door de overwinning gaat Go Ahead met 23 punten uit tien duels alleen aan kop. Concurrent Sparta (21 punten) moest in de uitwedstrijd tegen Roda JC genoegen nemen met een punt: 1-1. Spartaan Lars Veldwijk toonde in de twee-

de helft al snel zijn waarde, kort nadat Mario Engels aan de andere kant voor open doel had nagelaten de thuisploeg op voorsprong te zetten. Engels raakte de lat. Een kwartier voor tijd wist Roda JC's middenvelder Mitchell Paulissen het doel vanuit een strafschop wel te vinden.

Ondanks het puntenverlies voert Sparta nog altijd de ranglijst van de eerste periode aan. Daarin zijn de eerste twee competitiewedstrijden niet meegenomen. De eerste periode gaat over

speelronde 3 tot en met 11. Bij Jong AZ, dat tegen FC Dordrecht aantrad, maakte Calvin Stengs zijn rentree in een officiële wedstrijd. De negentienjarige Stengs liep begin vorig seizoen in de openingswedstrijd tegen PSV (augustus 2017) een ernstige knieblessure op. Stengs was meteen van waarde voor Jong AZ, want hij verdiende een penalty. Ferdy Druijf bepaalde vanaf elf meter de eindstand: 1-1. De tiende speelronde wordt maandag afgesloten met het duel Jong FC Utrecht-FC Twente.

Barcelona denkt niet aan terugkeer Neymar

Foto: AFP

Neymar

BARCELONA — Barcelona heeft geen plannen om Neymar weer terug te halen. Volgens Jordi Cardoner, de vicevoorzitter van de kampioen van Spanje, heeft niemand bij zijn club daarover gesproken.

Cardoner reageerde op mediaberichten eerder deze week. Neymar zou het niet naar zijn zin hebben in Parijs en zou graag weer voor Barcelona willen spelen.

“Maar het was Neymar die vorig jaar weg wilde”, deed Cardoner over een megatransfer van 222 miljoen euro naar Paris Saint-Germain. “Daarna is er nooit

meer binnen de clubleiding over een terugkeer gesproken.”

Neymar vormde een succesvolle voorhoede met Lionel Messi en Luis Suárez. De Braziliaan won de Champions League met Barcelona en werd twee keer kampioen.

Lorenzo zegt geblesseerd af voor GP Japan

TOKIO — De Spaanse wegracer Jorge Lorenzo doet morgen niet mee aan de Grote Prijs van Japan. De 31-jarige coureur van Ducati kampt met blessures sinds zijn crash bij een training voor de grand prix van Thailand. Bij de training van gisteren probeerde Lorenzo het nog wel, maar staakte zijn sessie voortijdig om even later officieel af te zetten.

Ducati heeft met de Italiaan Andrea Dovizioso de nummer twee van de stand om

het wereldkampioenschap in de gelederen. De motorfabrikant uit Bologna liet weten

geen vervanger aan te wijzen voor drievoudig wereldkampioen Lorenzo, die last heeft van zijn rechterenkel en linkerpols.

De Spanjaard Marc Márquez (Honda) kan in Tokio voortijdig de wereldtitel in de MotoGP grijpen. Márquez staat vier races voor het einde zo

ver voor op de concurrentie, dat hij het op het thuiscircuit van Honda (Motegi) al kan afmaken. Eindigen voor Dovizioso volstaat voor Márquez om zijn vijfde wereldtitel te veroveren. Bij de training waar Lorenzo afstapte was Dovizioso de snelste, Márquez noteerde de vijfde tijd.

Bijlow terug onder de lat tegen PEC Zwolle

Foto: VoetbalPrimaar

Justin Bijlow

ROTTERDAM — Justin Bijlow keert morgen terug onder de lat bij Feyenoord. Trainer Giovanni van Bronckhorst liet bij de persconferentie weten dat de twintigjarige doelman zijn basisplaats weer terugheeft nadat een knieblessure hem aan de kant had gehouden.

De jeugdige keeper miste twee competitiewedstrijden

en de duels met Jong Oranje vanwege zijn kwetsuur.

Nicolai Jørgensen is net als Bijlow volledig wedstrijd-fit verklaard. Op de langer geblesseerde Ridgesciano Haps na heeft de coach de beschikking over een volledig fitte selectie. Van Bronckhorst hoopt morgen op een goede wedstrijd na de

slechte competitiestart die de Rotterdammers op veel kritiek kwam te staan. “Op de trainingen zie ik durf en ook de veldbezetting ziet er goed uit. Tegen PEC is er weer een nieuwe kans om de goede trainingen te vertalen naar een wedstrijd.”

“Ik begrijp het enthousiasme wel. Jarenlang hebben we toch achter de feiten aangelopen en niet mee kunnen spelen op het hoogste platform. Het Nederlands elftal heeft nu laten zien dat er perspectief is”, zei de coach van Ajax gisteren. “Oranje heeft laten zien tegen de beste spelers van de wereld mee te kunnen komen. En ze zijn nog jong. Als er ontwikkeling in komt, kunnen we een goed toontje meezingen.”

Frenkie de Jong deed alleen tegen Duitsland mee en werd tegen België gespaard. Verdediger Matthijs de Ligt ging tegen de Belgen na de eerste helft naar de kant. Ten Hag gaf in aanloop naar de duels al aan dat hij hoopte dat bondscoach Ronald Koeman wat rekening zou kunnen houden met het drukke programma van Ajax. “Het gaat meer om het totale pakket en de totale omvang van de wedstrijden. Wat kan een speler aan en hoeveel ervaring heeft hij? Ik zit echt niet zenuwachtig voor de televisie om te kijken of spelers geblesseerd raken. Dat was ook niet mijn signaal. We hebben hierin samen de verantwoordelijkheid. De bondscoach heeft het op verantwoordelijke wijze gedaan.”

Zieke Rekik biedt kans voor Luckassen

BERLIJN — Derrick Luckassen maakt morgen mogelijk zijn debuut bij Hertha BSC in de basis. De huidige nummer vijf van de Bundesliga kampt met defensieve problemen.

Landgenoot Karim Rekik is ziek en mist de wedstrijd in Berlijn tegen Freiburg. Trainer Pal Dardai kiest daarom voor ofwel Luckassen of voor het negentienjarige talent Florian Baak, zo liet hij gisteren doorschermen bij de persconferentie. Luckassen kwam afgelopen zomer over van PSV maar speelde pas een handvol minuten.

Op 22 september viel hij in de 87e minuut in bij de gewonnen thuiswedstrijd tegen Borussia Mönchengladbach (4-2). Het bleef tot nu toe bij die ene invalbeurt. De 23-jarige centrale verdediger moet voorlopig Rekik (die ook voor PSV speelde in het verleden) voor zich dulden in de rangorde. Ook Niklas Stark (nu geblesseerd) en Fabian Lustenberger kregen de voorkeur boven Luckassen.